ԺԲ. ՏԱՐԻ 3288 (Ն. Տ.) 4 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1895 — 23 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1895 — 9՝ՇԱՊԱԹ 1312 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂՒԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه ده غلطه ده آروه کلوب غزته سی اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամական արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան ժրանգ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օտ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ Ղրուշ	50

Ամբողջութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն անտեղի տրուիր.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԿԵՂԾՄԱՇԿԻՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ[*]

ԵՒ ՆԱԽԱԶԳՈՒՇԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԱՆՈՐ ԴԷՄ

Այս տարի Սեպտեմբեր երկուքէն ութ իրիկնամուտ առողջապահական և ցեղագրական ութերորդ համաժողովին մէջ կարեւոր և կարելի է ըսել առաջին տեղը գրաւեցին կեղծմաշկի մէկ նոր դարմանին և անոր դէմ ձեռք առնուելիք նախապուշական միջոցներուն վրայ փոխանակուած կարծիքներն։

Առ այժմ այդ նոր դարմանի մասին բացատրութիւններ տալ հարկ չեմ համարիր. նախ՝ զի տակաւին ամէն տեղ գործադրելի չէ և ժամանակի պէտք ունի վերջնական վաւերացումն ստանալու համար, և երկրորդ՝ տեղական թերթերն ըստ կարի գոհացուցին արդէն հասարակաց հետաքրքրութիւնը։

Մեզ համար կարեւորն այս է որ միքրոսպազնական աշխատութիւնները մեծ լոյս մը սփռեցին այս սոսկալի հիւանդութեան պատճառներուն և տեսակներուն վրայ. նաեւ օգտակար միջոցներ ցոյց կուտան անոր դէմ նախազգուշական միջոցներ ձեռք առնելու համար։

Համաժողովին մէջ կարծիք յայտնող ականաւոր գիտնոց մէջ ներկայ գտնուած է նոյն ինքն ախտին միքրոպը գտնող Պ. Լէֆլէր, որուն և իր աշխատակից Պ. Դլէպսի անուամբ կը յորջորջուի հիւանդութեան միքրոպը։

Կեղծմաշկը (Դոլ պոլն), ինչպէս գիտեն շատերը, մանաւանդ տպայոց մէջ կոտրածներ գործելուն, և Լէֆլէրի ինչպէս նաեւ ախտին շիճուկով դարմանը կատարելագործող Պ. Ռուի կարծիքներն ու հրահանգները ծնողաց, դաստիարակաց և հոգաբարձուց վրայ մեծ պարքեր և պատասխանատուութիւններ դնելուն համար, օգտակար կը համարիմ ներկայացնել այդ հրահանգները։

Դանուած նոր դարմանը կամ դարմաններն սրչափ ալ կարեւոր և օգտակար ըլլան, միշտ լաւագոյն է դարմանի պէտք չունենալ և այս ալ կարելի է՝ նախապաշարումները մէկ կողմ թողլով՝ այս գիտնոց ցոյց տուած նախազգուշութիւններն ու պատուէրները մեր կարգուելթան և գիտութեան սահմանին մէջ ճշդիւ գործադրելով։

Ըստ Լէֆլէրի՝ ճշմարիտ կեղծմաշկը յաւաղ կուգայ մի միայն կեղծմաշկի պասիլէն, որոյ կարեւորութիւնն՝ իբր պատճառ ախտին՝ այլեւս բնաւ տարակոյս չի մնար։ Ուրեմն կեղծմաշկ պէտք է անուանել միմիայն այն հիւանդութիւններն որք այս պասիլէն ծագումի կ՚առնուն, և դուրս ձգել այս խումբէն բոլոր այն հիւանդութիւններն որք ուրիշ միքրոպներէ յառաջ կուգան։ Կան արդարեւ ընչառական ճանրաներու վերին մասանց հիւանդութիւններ, որք ճշմարիտ կեղծմաշկի պատկերով և ախտական երեւոյթներով կը ներկայանան, բայց ուրիշ միքրոպներէ՝ ինչպէս «Դիֆթերիթ», «Դիֆթերիթ և քնէսթներէ յառաջ եկած են, և ճշմարիտ կեղծմաշկերու նման ծանր կամ թեթեւ ընթացք մը կրնան ունենալ։

Միմիայն միքրոսպազնական քննութիւնը կրնայ այս զանազան վիճակներն իրարմէ զանազանել, և կեղծմաշկի համաճարակներուն տարածման և անոնց ընդհանուր վրայ եղած վիճակագրութիւնները բնաւ արժէք մը չպիտի ունենան՝ եթէ Լէֆլէրի ցոյց տուած այս տարբերութիւններն ինկատ առնուած չեն։

Ուրիշ փոխադրական հիւանդութիւններու պէս կեղծմաշկն ալ երբեմն թեթեւ և երբեմն ալ ծանր հանդամանք կ՚ունենայ։ Կեղծմաշկեան համաճարակի մը ընթացքը մէկ քանի պայմաններէ կախումն ունի։

1. Կեղծմաշկի պասիլներուն քանակութենէն և անոնց ժահրաւորութենէն։

2. Կեղծմաշկի պասիլին ընկերացող այլ միքրոպներէն, որք կեղծմաշկի պասիլին ժահրաւորութիւնը կ՚աւելցնեն կամ իրենց արագրութիւններով կազմութիւնը կը տկարացնեն։

3. Անհատին նախատրամադրութենէն։

Կեղծմաշկի պասիլն առողջ անձանց կոկորդին և քթին մէջ կրնայ գտնուիլ առանց որեւէ վնաս պատճառելու. հիւանդութիւնը յառաջ կը բերէ այն պարագային մէջ միայն որ գտնուած տեղը հաստատուի։ Եթէ մողասային թաղանթն արդէն վնասուած է, պասիլին հաստատելիք կը դիւրանայ։ Օդին փոփոխութիւնները, մանաւանդ խոնաւ եղանակներն որք շնչառական վերին ճանապարհաց բորբոքումներ կը պատճառեն, ախտին երեւան եկելուն կը նպաստեն։

Ամենէն ուժգին կեղծմաշիը կը փոխանցի ուղղակի հպմամբ, հաղով, համբոյրներով, ախտին թարմ արագրութեան դգած ձեռքով, շատ անգամ ալ կերակուրներու և կտաւեղէններու միջոցաւ։ Ուշիկ ատեն որ հիւանդին մաղասային թաղանթին վրայ պասիլներ գտնուին, հիւանդութիւնը փոխանցող նկատելու է այն հիւանդը։ Ընդհանրապէս պասիլները կ՚անհետանան տեղական ախտանիշերուն դադարումէն քիչ օր եւքը, բայց երբեմն շաբաթներով և ամիսներով իսկ կենդանի և ժահրալից վիճակի մէջ կը մնան կոկորդին և քթին մէջ։

Գործարանական նիւթերու մէջ բանտարկուած և լոյսէ զուրկ՝ ամիսներով կենդանի կրնան մնալ մարդկային կազմութենէն դուրս։ Աղտոտութիւնը, մութ և խոնաւ բնակարանները կը նպաստեն ուրեմն պասիլներուն պահպանման և ախտին տարածման։ Կեղծմաշկի տարածման ամենէն աւելի կը նպաստէ տրամագիր անձանց և մանաւանդ տպայոց ի մի վայր հաւաքումը (ծաղկոց, վարժարան են)։

Լէֆլէր հետագայ զգուշական միջոցները կը յանձնարարէ։

1. Մաքրութիւն, չորութիւն, օդատուութիւն և լուսաւորութիւն բնակարանաց։

2. Բերնի և քթի մաքրութիւն, հաստակ ադի և պիճարոյթի պը սարպի թեթեւ լուծոյութերով կանգառներ, ակռաներու մաքրութիւն, փտած ակռաներու քաշում, խոչորցած կոկորդի նիկներու (պոպիկներ) հանում։

3. Վրդ պոյ ջրով լուացումներ։

Ամէն կասկածելի հիւանդ պէտք է միքրոսպազնական միջոցաւ քննութեան ենթարկուի։ Ամենօրեայ քննութեանց համար հարկ է որ գեղարանիներու մէջ միքրոսպական սենեակներ գտնուին, և բժիշկներն այդ սենեակի միջավայրերուն մէջ կասկածուած ախտին սերմերը ցանեն և միքրոսպազնական աշխատանոցը դրկին։

Ամէն ճշմարիտ կեղծմաշկի և կասկածելի դէպքերու ծանուցումը պարտաւորիչ ընել և կեղծմաշկէ բռնուածները մեկուսացնել։

Հիւանդ անձին պասիլներուն ստանդարտուն ըստ կարելւոյն արգիլելու համար պէտք է՝ առանց ժամանակ կորսնցնելու՝ կեղծմաշկերուն վրայի միքրոպները ջնջող անգական դարման մը ի գործ դնել, եթէ կեղծմաշկերուն կայանն հպելի է։

Կեղծմաշկի տարածումն արգիլող ազգու միջոցն է՝ հիւանդը շրջապատող անձերը պատուաստել, մանաւանդ տրզաբները։ Շատ մը փորձեր ցոյց տուած լինելով թէ կեղծմաշկի դէմ Պէհրինկի գործածած շիճուկը բոլորովին անվնաս է Լէֆլէր կը բաղձայ որ իրը նախազգուշական միջոց այս շիճուկն ընտանեաց և վարժարանաց մէջ գործածելու միջոցներն ուսումնասիրուին։

Կեղծմաշկէ բռնուած անձին սենեակն և իրեղէններն հանեցնելու գործողութիւնը պարտաւորիչ ընել։

Հարկ է նաեւ կեղծմաշկէ ապաքինեալ անձերն առողջ անձանց հետ յարաբերութեան դնելէ զգուշանալ մինչեւ որ միքրոսպազնական քննութիւն մը հաստատէ թէ պասիլներն անհետացած են ապաքինեալներն։

Վերջապէս կեղծմաշկի համաճարակի ատեն թերթերու մէջ ժողովրդական հրահանգներ հրատարակել, ինչպէս եղաւ քօլերայի ժամանակ և անոնց իրական օգուտներն ալ տեսնուեցան Գերմանիոյ մէջ և այլուր։

Ասոնք են ահա համաժողովին մէջ Գերման յանձնախմբին նախագահ Լէֆլէրի յայտարարութիւնները։

Լէֆլէր՝ կեղծմաշկին տեղական ախտինքն կեղծմաշկերուն վրայ իւրաքանչիւր դէպքերուն մեծ կարեւորութիւն կուտայ, ընդունելով հանդերձ Պէհրինկի և Ռուի շիճուկով դարմաններն, եւ այս տեղական դարմաններու մասին բժշկական մասնամասնութեանց մէջ կը մտնէ զոյս աւելորդ է ասա յիշատակել։

Ֆրանսական յանձնախմբին նախագահ Ռու ուս հետեւեալ առաջարկութիւնները ու իղձերը կը ներկայացնէ.

1. Կեղծմաշկը տարափոխիկ հիւանդութիւն մը լինելով պէտք է պարտաւորիչ ընել զայն ծանուցանելը։

2. Կեղծմաշկէ բռնուած հիւանդները մեկուսացնել։

3. Առողջապահական տնօրէնութիւնը պարտի հականեխել կեղծմաշկէ վարակեցոց բնակած վայրերն և մանաւանդ անոնց կտաւեղէնները, հագուստները, անկողնի իրեղէնները, առանց մոռնալու խաղալիկներն և հիւանդին ծառայած անձինները։ Հիւանդութեան տեւած միջոցին բոլոր ազատ լաթերը լուացարարի չտուած՝ հականեխելը։

4. Ամէն անգամ որ կառքերը կեղծմաշկէ վարակեալներ փոխադրեն, հականեխել զայնս։

5. Կեղծմաշկ ունեցող տպայքն առողջանալէ յետոյ վարժարան չդրկել մինչեւ որ բժիշկը չարտօնէ։

6. Վարժարանի մը մէջ կեղծմաշկի դէպք մը պատահած ատեն՝ նոյն վարժարանը յանձնելով տպայքը բժշկական հսկողութեան ենթարկել ատեն մը։

Այդ միջոցին եթէ տպայ մը պարզ վոգայաւ ունենայ, վարժարանէն հեռացնել։ Այս հսկողութիւն աւելի խիստ պէտք է լինի հիւանդին եղբարց և քոյրերուն համար։

Այս միջոցներէն զատ՝ հետագայ ծանօթութիւններն ալ տարածել հարկ է.

Ա. Ցաջողութեամբ դարմանելու համար՝ կեղծմաշկն սկսելուն պէս ճանչցուել է. շատ անգամ անոր սկզբնաւորութիւնը նենգաւոր է, ուստի ճանչցուելու համար պէտք է յաճախ տպայոց կոկորդը քննել։ Ծնողք պէտք է ամէն օր այս քննութիւնը կատարեն և ի տպայ հաստակէ մանուկները վարժեցնեն այս քննութեան հնազանդելու։ Պէտք է այս ծանօթութիւնը ընդանրացնել դաստիարակաց և վարժարանաց միջոցաւ։

Բ. Կեղծմաշկին կանուխէն և ստուգապէս ախտաճանաչութիւնը կախումն ունի նաեւ միքրոսպազնական միջոցներու կիրարկութենէն։ Հարկ է պնդել որ բժիշկներն այս միջոցներուն դիմեն։

Գ. Այսօր ըստ բաւականի հաստատուած լինելով կեղծմաշկի դէմ գործածուած շիճուկին արդիւնքները, պէտք է յանձնարարել՝ իբր նախազգուշական միջոց՝ այս շիճուկն ներարկումն այն արդարոց որք տան մը մէջ ախտէն բռնուած ուրիշ տղու մը հետ կը գտնուին։

ՏՈՔԹ. Է. ՄԱՍԻՍ

ԱՄԱՆՈՐՆ Ի ՉԻՆԱՍՏԱՆ

1895 տարւոյն մէջ չինական կարանդը յունուար 26ին կիյնայ։

Չինական տարին լուսնային և չէ թէ արեգակնային տարի մըն է, հետեւապէս, երեք տարին անգամ մը աւելեայ ամիս մը կայ։

Տարւոյն վերջին ամսուն, չինացիք միմիայն կը զբաղին ամանորի տօնախմբութեան պատրաստութիւններովը։

Ամսավերջին տասն օր առաջ կառավարական գրասենեակները կը գոցուին մեկ ամսուան համար։ Այնոց բացուելէն առաջ տեղի կունենայ պետութեան կնիքներուն ցուցադրութեան հանդէսը։

Փոխադարձաբար նուէրներ կուտան իրարու։ Միայն թէ առարկաները միշտ զոյգ են։ Չինական աւէլորդապաշտութիւնը տնոյգ թիւը կը նկատէ իբրեւ չարագուակ և զոյգ թիւն իբրեւ բարեգուշակ։ Ընդհանրապէս երբ բարեկամի մը յուղարկաւորութեան առթիւ ընծաներ տրուին, անզոյգ թիւը նախամեծար կը համարուի։

Ասիոնք թէ ամանորի տօնախմբութեան համար առանին պատրաստութիւնները տարւոյն ամբողջ վերջին ամիսը կը տեւեն։

Նախ կը զբաղին գրաբար հնուած կարգադրութիւններն պատրաստելու համար։

Նոր տարիէն շաբաթ մը առաջ կը սկսի գ.հը խոհարարութեան շաստուածին։

Այս ընտանի շաստուած կը ներկայանայ փոքր պատկերով մը ընդհանրապէս կոշտ գծագրուած և փուռին վերեւը որմակոյրի մը մէջ դրուած։

Նախ աղէկ մը կը մաքրեն վրայի մուրը զոր երբեք հարիւր վեցասուն օրեր կրնար ձգած ըլլալ հոն։

Չինացիներուն հաւատալովը, շաստուածն այս մաքրացումէն յետոյ, կերթայ երկինք վերանալու պաշտպան շաստուածութեանց տարեկան ժողովին և հաշիւ տալու իր պաշտպանած ընտանիքին արարքներուն ու ընթացքին վրայ։

Այսպէս եօթնօրեայ արձակուրդ մը ունի, որու միջոցին ազատ է իր մթին գրասենեակէն զուրս կը վերսկսի երբ պայմանաժամը լմնայ։

Չինացիներն համոզուած են թէ բարձրագոյն դասի շաստուածները անձամբ կուգան այցել երկիրս այդ միջոցին, ամբողջ շաբաթ մը։

Այս պատճառով ահա կարգի կը դնեն իրենց տուները և այդ միջոցին մաքուր կը պահեն շարունակ։

Այդ նոսրական օրերուն մէջ՝ շատ կաշխատուի գետինն ամէն աղտեղութենէ ազատ պահելու համար։ Խղճմտութեամբ կը տարուի փոշին ու սարգի ստայները վերցնելու։ Ընծաներ կը տրուին տնական շաստուածներուն և թերափներուն, ի ձայն թմբուկի և հարիւրաւորներու կողմէ արձակուած փամփուշտներու։

Ամանորի առջի օրը քաղաքն ընդարձակ թատր մըն է շարժումի և գործունէութեան։

Իրիկուան ժամը երկուքին մօտ, իրարանցիւր ընտանիքի բոլոր անդամները կը հաւաքին իրենց ամենէն գեղեցիկ զգեստները։ Տան գլխաւոր սենեակը մեծաշուք լուսաւորուած է և կոկիրը խոնարհով մաքրուած են։

Կերպրոնը, հասարակաց սեղան մը կայ որ այս առթիւ տօնական սեղանի փոխուած է։

Վերի գին բարձր ախոռ մը դրուած է որուն յենակին վրայ պարզուած են երեք կրօնական պատկերներ։

Այս պատկերներուն առջեւ դրուած են թէյի երեք գաւաթներ և գինիի երեք սկահներ, վասնզի ընծաները միշտ եռապատիկ թիւով կը դրուին շաստուածներուն առջեւ։

Բիլ մը եւին, գինիէից տասերկու սկահներ կը ներկայացնեն տարւոյն տասերկու ամիսները։ Սեղանը առատօրէն զարդարուած է պտուղներով, չհամեմուած բանջարեղէններով, խունկով, կերոններով, գինիով, կարկանդակներով, և վերջապէս ու մանաւանդ երեք պնակներ բաղ օրոց մէջ ձուկ, խոզենի և հաւեղէն կան։

Սեղանին վարի դին և տախտակամածին վրայ կարմիր գորգ մը կը փռուի որուն վրայ ամենքն ալ կը ծնրադրեն։ Մեհեղան մը կ՚ընեն։

Այս աղօթքէն ետք, սեղանին առջեւ դրուած պատկերները կը նոնեն և ծրար մը արծաթազօծ թուղթի հետ կայրեն, որոյ միջոցին երեք տօնական փոքր թընդանօթներ կարձակուին։

Ընտանիքն յետոյ խոհանոց կ՚երթայ զոհ մատուցանելու իր տնական շաստուածին որ ետ դարձած է իր երկնային ուղեւորութենէն։

Յետոյ պարտիք կը մատուցուին ընտանիքին նախահայրերուն, բայց արական ճիւղին միայն, զոր կը ներկայացուցեն կենդանագիրներով կամ տախտակներով որոց վրայ անոնց անուններն արձանագրուած կամ քանդակուած են։ Այս անձերուն կը հրամցուցեն գաւաթ մը եփած բրինձ, գաւաթ մը գինի և անոնց առջեւ կը դնեն զոյգ մը այն գաւազանիկներէն զորս չինացիները կը գործածեն իբրեւ պատառաքաղ։

Բոլոր այս ծէսերը կը վերջանան պատուական ճաշով մը որ հին տարւոյն վախճանը կը նշանակէ։

Ոչ նուազ արթնութիւն և ճշդութիւն կը տանին դիտելու այն վարկեանն ուր նոր տարին իր մուտքը կ՚ընէ աշխարհի մէջ։

Սմենքն ալ տարի վրայ կը կենան, այր, կին և տղայ։ Արշալոյսը ծագելուն պէս ամեն մէկուն կը տրուի ամանորի կարկանդակով լի տաք պնակ մը՝ շաքարոտ գինիի մէջ թաթխուած։

Արեւածագին, ընտանիքին անդամները ճամբայ կելլեն երթալ ողջունելու ընտանիքին ու քաղաքին շաստուածները, մեռած նախնիքն ու կենդանի ազգականները։ Արեւին ծագումը ընդհանուր նշանն է պարագային յարմար բարեմաղթութեանց փոխանակութեան։

Ութ տասը օր միայն այցելութիւններ ու հաւաքումներ տեղի կունենան։ Կանանդին օրը այցերն յաճախագէպ չեն. մտերիմները միայն կ՚ընդունուին։ Շատ անձեր ալ, գիշերային հսկումներէ խոնջ, ստիպուած են ցորեկ ատեն պառկիլ։

Բնակիչները յաջորդ օրը միայն կը սկսին իրարու այցելել։

Ամսուն առաջին երկու երեք օրերը բաց խանութներ չկան, բաց ի պտղավաճառներէ, գուշակներու և գուշակուհիներու հիւղերէ։ Ամեն մարդ առաջուց առած է իր շաբթուան պէտքերը։

Ամսուն սկիզբէն մինչեւ վերջը ծնողներու, թմբուկներու, նուագակներու եւ փամփուշտներու աղմուկ կը սիրէ միայն։ Տան օր բնաւ կարեւոր գործ մը տեղի չունենար։ Եւ իրենց խանութը նորէն բանալէ առաջ վաճառականները խորհուրդ կը հարցունեն աստղագէտներուն։

Մէրիէթլ Փրէս կը գրէ թէ, ինքզինք ապահովագրել ուզող մարդ մը որ արկածով կը կոտնցնէ իր երկու ձեռքերն ալ, կրնայ իր բոլոր կեանքին մէջ ընդունիլ ապահովագրութեան տակը, սա հիման վրայ թէ ինքզինք հոգալու միջոցները կորուած է։ Այ ձեռքին կորուստը 80է 70 առ հարիւրի կիջեցնէ պահանջը։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (27)

ԷՔԹՕՐ ՄԱԼՕ

ԸՆՏԱՆԵՕՔ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԷՆ ՊՍԱԿՈՒԱԾ

ՀԱՏՈՐ Ա.

Անկողին ըսածը խշոիք մըն էր գրուած շորս ոտքերու վրայ որք իրարու միացած էին երկու տախտակներով. պարկ մը բաւական տեղ կը ծառայէր։

—Գիտէք որ պտերը թարմ է, ըսաւ Ռօզալի, նոր եկող մը հին պտերի վրայ չենք պառկցներ. տակից ադէկը չըլլար, քանի որ կը պատմուի թէ ճշմարիտ օթէլներուն մէջ մարդ չի նեղուիր։

Այդ փոքր սենեկին մէջ եթէ չատ անկողին կար, ընդհակառակն մէկ աթոռ չէր տեսնուեր։

—Պատին վրայ գամեր կան, ըսաւ Ռօզալի, պատասխանելով Բերրինի մունջ հարցումին, շատ դիւրութիւն է հագուստները կախելու համար։

Կային նաեւ մէկ քանի տուփեր և կոզմիներ անկողիններուն տակ որոց մէջ ճերմակեղէն ունեցող վարձուորները կրնային դնել իրենց զոյքերը, բայց որովհետեւ Բերրին պէտք չունէր, իր անկողինն ոտքին կողմը պատին վրայի գամը կը բաւէր իրեն։

—Ադնիւ մարդոց հետ պիտի գտնուիք, ըսաւ Ռօզալի. եթէ Նուայելը խօսի դիտերը շատ խմած ըլլալուն է, ականջ կախելու չէ. քիչ մը շատզուց է։ Վազն առտու միւսներուն հետ ելէք. գործի մտնելու համար ինչ որ պէտք է պիտի ըսեմ ձեզ։ Գիշեր բարի։

—Գիշեր բարի, և շնորհակալութիւն։

—Ծառայութիւն։

Բերրին փուքաց հանուիլ, մինակ ըլլալուն ու սենեկին մաղոցն հետաքրքրութեան շինթարկուելուն ուրախ։ Բայց, իր անկողնին մէջ կծկուելով, յուսացած եւ բանութիւն չզգաց, այն ասոփեան կարծր էր. տաշեղներով հիւսուած ըլլալով աւելի պինդ չէր կրնար ըլլալ, բայց ասկիա նշանակութիւն չունէր, գեղնը կարծր էր երբ առաջին անգամ վրան պառկած էր և անմիջապէս վարժուած։

Շատ չքաշեց դուռը բացուեցաւ և ասանդհինգ տարու նորատի աղջիկ մը սենեակ մտնելով սկսաւ հանուիլ, ատեն ատեն Բերրինի կողմը նայելով, բայց առանց բան մը ըսելու։ Որովհետեւ կիրակուրեայ գգեստ հագած էր՝ գործողութիւնը երկար տեւեց, վասնզի պարտաւորեցաւ փոքր արկղի մը մէջ շարել իր ոտնական հագուստները և գամէ մը կախել յաջորդ օրուան գործի հագուստները։

Ուրիշ մը եկաւ, յետոյ երրորդ մը, յետոյ չորրորդ մը. ամենքն ալ միաբերան խօսելով՝ իւրաքանչիւրը օրուան մէջ ըրածները կը պատմէր. անկողիններուն մէջտեղի պարապ միջոցէն կը քաշէին և ետ կը հրեին իրենց տուփերը կամ կոզմիները որք իրարու հետ կը խառնչտկուէին, և այս բան անհամբերութեան չարժումներ ու բարկալի խօսքեր կը պատճառէր որոց ամենքն ալ կը գտնոյին ձեղնայարկին տիրոջը դէմ։

—Դարչիլի՛ տեղ։

—Շատ չանցած ուրիշ անկողիններ ալ պիտի դնէ։

—Անշուշտ, ես ա՛լ չեմ կենար։

—Ո՞ւր պիտի երթաս. հոս ուրիշ տեղերէ ադէկ է։

Եւ բացագանչութիւններն իրարու կը յաջորդէին. բայց վերջապէս, երբ առաջին երկու եկողները պառկեցան, քիչ մը բարեկարգութիւն հաստատուեցաւ, և շատ չանցած բոլոր անկողինները լրացուեցան, բաց ի մէկէն։

Բայց այս պատճառաւ խօսակցութիւնները չդադրեցան, մինակ փոխուեցան. այդ օրուան մէջ եղածներն ըսելէ յետոյ, յաջորդ օրուանին անցան, գործարաններուն աշխատութեանը, իւրաքանչիւրը իր ցաւերուն, գանգատներուն, կռիւներուն, ամբողջ գործարանին շահախնդրութեանցը, պետերուն վրայ կարճ խօսքով մը. Պ. Վիլիքրան, իր եղբօր ու բրոջ զանկերը զոյս «երիտասարդները» կ՚անուանէին, տնօրէնը Պ. Թալուէլ, որուն անունը մէկ անգամ տուին, այլ զոր անանկ անուններով օրակոչին որք խօսքէ աւելի կը յայտնէին անոր վայելած վարկը. Կուզը, Նիհարը, Ցուղան։

Այն ատեն Բերրին անհեթեթ զգացում մը ունեցաւ որուն հակասութիւնները զարմացուցին զինքը. կուզէր ականջ դնել, զգալով որ իրեն համար թ՚նչ կարեւորութիւն կրնային ունենալ լսած տեղեկութիւնները. և միւս կողմէ կը նեղուէր, այդ խօսքերը լսելուն ամօթահար։

Սակայն անոնք կը շարունակուէին, բայց չատ անգամ այն ասոփեան անորոշ, այլ այնքան անձնական որ հասկնալու համար հարկ էր ճանչնալ անոնք որոց կուղղուէին. այսպէս երկար ատեն չկրցաւ գուշակել թէ կուզը, Նիհարը և Ցուղան մէկ անձ կը կազմէին Թալուէլի հետ, որ չար ոգին էր բանուորներուն, որ թէ արհամարհանք թէ երկիւղ կազդէր, բայց լեմցուցիչներով, զգուշութիւններով, վերապահումներով, կեղծաւորութիւններով որք կը յայտնէին թէ՝ որ ասոփեան վախ կազդէր Թալուէլ։ Ամեն գիտողութիւններն գրեթէ միեւնոյն խօսքով կը վերջանային։

—Ասիկա պատճառ մը չէ որ բարի մարդ մը չըլլայ։

—Եւ արգարասէր։

—Օ՛հ, այդ մասին...

Բայց անմիջապէս ուրիշ մը կը յաւելուր։

—Պատճառ մը չէ նաեւ որ...

Այն ատեն ապացոյցները կը տրուէին ցուցնելու համար այդ բարութիւնն ու այդ արդարասիրութիւնն։

—Եթէ հաց ճարելու պէտքը չըլլա՞ր։

Քիչ քիչ լեցուները ծանրցան։

—Ի՞նչպէս կ՚ըլլայ եթէ քնանանք, ըսաւ Թոյլ ձայն մը։

—Ո՞վ կարգիլէ։

—Լա Նուայել գեռ չեկաւ։

—Հիմակ տեսայ։

—Կատարեա՞լ է։

—Բոլորովին։

—Սանդուխէն վեր չելլելո՞ւ ատիճան։

—Ան չեմ գիտեր։

—Եթէ գուռը գոցենք։

—Էյ հանելիք ադմո՞ւկը։

—Անցած կիրակիօրուանը պիտի վերբակեր։

—Թերեւս աւելի գէշ։

Այդ միջոցին ծանր և փարանոտ քայլերու շչուկ մը լսուեցաւ սանդուխին վերեւ։

—Ահա ինքն է։

Բայց քայլերը կեցան և անկում մը լսուեցաւ որուն յաջորդեցին հեծիններ։

—Մնկաւ։

—Եթէ չկարենայ ելլե՞լ։

—Սանդուխին վրայ ալ այս տեղի չափ հանգիստ պիտի քնանայ։

—Եւ մենք հանգարտ պիտի քնանանք։

Հեծիններուն կը շարունակուէին կոչերով խառն։

—Եկու, Լախտ, քիչ մը ձեռքդ տուր, աղջիկս։

—Ատուած չընէ որ երթամ։

—Հէ՛, Լախտ, Լախտ։

Բայց Լախտ տեղէն չշարժելուն, պահ մը ետքը կոչերը դադրեցան։

—Կը քնանայ։

—Ի՞նչ բարեբախտութիւն։

Անկիա չէր քնանար բնաւ, ընդհակառակը նորէն կը փորձէր սանդուխէն վեր ելլել, և կաղաղակէր.

—Լախտ, եկու ձեռքդ ինծի տուր, գաւակս, Լախտ, Լախտ։

Յայտնապէս չէր առաջանար, վասնզի կոչերը միշտ սանդուխին ստորոտէն կուգային հեռզհեռէ աւելի ստիպողական, այն ատիճան որ վերջապէս լացն սկսաւ։

—Իմ պզտիկ Լախտս, պզտիկ Լախտ, պզտիկս, պզտիկս. սանդուխը կը փչէի, օ՛հ, վա՛յ, վա՛յ։

Քրքիջ մը վազեց անկողնէ անկողին։

—Տուն գարձած չլլա՞ս, Լախտ, ըսէ, ըսէ, Լախտ, ըսէ. երթամ փնտռեմ։

—Հանդարտեցէք, ըսաւ ձայն մը։

—Բայց ոչ, պիտի երթայ փնտռէ Լախտը զոր չպիտի գտնէ, և երբ ժամ մը ետքը վերադառնայ, նորէն պիտի սկսի։

—Ուրեմն ամենուին չպիտի քնանանք։

—Գնա օգնէ, Լախտ։

—Դո՛ւն գնա։

—Քեզի կուզէ կոր։

Լախտ հաւանեցաւ, և շրջագիտ մը հագնելով վար իջաւ։

—Օ՛հ, աղջի՛կս, աղջի՛կս, գոչեց Լա Նուայելին յուզուած ձայնը։

Հաւանօրէն վեր պիտի ելլային սանդուխէն որ չպիտի փչէր, բայց Լախտը տեսնելու ուրախութիւնը վանեց այս գաղափարը.

—Հեռս եկու, փոքր գաւաթ մը խրմցուցեմ քեզի։

Լախտ չփորձուեցաւ այս առաջարկէն։

—Երթանք պառկինք, ըսաւ։

(Շարունակելի)

(*) Ծ. Խ. — Օգտակար կը համարինք Մանկավարժական Մասիսէն արտատպել սոյն բժշկական յօդուածն որ կը խօսի օրուան հիւանդութեան մը, կեղծմաշկին վրայ։

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒՆ. 23,4 ՓԵՏՐ. 1895

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ՊԷՏԵՐԸ

Ազգ. Հիւանդանոցին մեզ ծանօթ վաթսուն տարիներու կեանքին մէջ, շրջաններ եղած են ուր հոկողներուն պակասովը ու համարառութեան թուլնալովը անկանոնութիւններ ու զեղծումներ սովորականէն աւելի ճարակած են հոն։ Այն շրջաններու յայտնուած է բարեկարգական ճիգերու շրջան մը, որ տեւած է պահ մը, մինչեւ որ բարեկարգիչներն ալ ձանձրանալով, անկանոնութիւններ և զեղծումներ վերսին երեւան եկած են։ Նոր Հոգաբարձութեան մը կազմութիւնն՝ անկազմ կամ անենամ ժամանակամիջոցներէ եառը՝ միշտ նշան մ'եղած է բարւոքման, աւելի կամ նուազ վաղանցիկ, աւա՛ղ։

Հոգաբարձուներու մէջ մի կողմէ, բժիշկներու մէջ միւս կողմէ, և երրորդաբար ալ հոգաբարձուներու և բժիշկներու մէջ տիրող ծանր անհամաձայնութեանց պատճառաւ, բաւական ժամանակէ ի վեր Հիւանդանոցի վերին անօրէնութեան կազմալուծեալ վիճակի մէջ ըլլալն յայտնի էր։ Ինչպէս քանի մը շաբաթ առաջ ալ կը յիշեցնէինք, այսպիսի վիճակի մը վերջ տալու ամենէն համաւստ եղանակն էր վերադառնալ Օրինական ճշդութեան։ Քաղաքական ժողովը խնդակցութեան արժանի է իւր նախորդին պէս չքաշքշելուն չծամծմելուն համար Հիւանդանոցի խնդիրն, և նոր Հոգաբարձութիւն մը կազմելուն համար շուտափոյթ։

Ի՞նչ պէտք է ընէ նոր Հոգաբարձութիւնն, որոյ մէջ եթէ կան վարչական գործերու փորձառու անձնաւորութիւնք, ո՛և է ազգային պաշտօն չվարած նորեր ալ կը գտնուին, որոց համար Հիւանդանոցի մասակարարութիւնը գերազանց վարժութիւն մը պէտք է ըլլայ ազգային-վարչական կեանքի։

Մեք համամիտ չենք անոնց որք ամեն օր կ'ելնեն խելք մը սովրեցնել Վարչութեան դաս մը տալով այս կամ այն ժողովոյ, Խորհրդոյ կամ Հոգաբարձութեան, իբր թէ իրենց դիմացը գտնուողներ սկսնակներ միայն ըլլային։ ազգային-հոգ յին կեանքէ դիմովին զուրկ։ Մեք կը սիրենք թողուլ որ նոր վարչականք իրենց մտքին ու խղճին թելադրութիւններուն համաձայն գործեն, մեղ վերապահելով յատուկ իրենց արարքներուն վրայ դատել զանոնք։

Բայց Հիւանդանոցի խնդիրն այնքան հին խնդիր մ'է, և մանաւանդ վերջին քանի մը տարիներու միջոցին Ա-ԷԵ-էի էջերուն մէջ այնքան պնդուած է կարգ մը էական բարենորոգումներու վրայ, որ աւելորդ չենք համարիր ասոնցմէ մի քանին այս առիթիս ալ յիշեցնել, յուսալով որ բարեկարգական նոր եռանդով, որ նոր կազմուած մարմիններուն յատուկ է, նոր Հոգաբարձութիւնը լուրջ փորձ մը կ'ընէ զանոնք իրագործելու։

* * *

Ա.—Հոգաբարձութիւնն հսկող մարմին մ'է առաւելապէս։ բայց Հիւանդանոցի պէս մեծ և բազմաճիւղ հաստատութեան մը մէջ հսկող մարմնոյն կարողութիւնն ու պարկեշտութիւնը միայն բաւական չեն։ Հիւանդանոցը բաղկացնող այն զանազան հաստատութեանց ու մասակարարութեանց վերև պէտք կայ յոյժ կարող անձնաւորութեան մը իբրեւ ընդհանուր տնօրէն, որ գործիչ վերին այսն ըլլայ, և Հոգաբարձութեան համաբաստու։ Այսպիսի ընդհանուր տնօրէն մը պէտք է թէ գիտուն անձ մ'ըլլայ և թէ վարչական գործերէ հասկցող փորձ և դրական մարդ մը։ Աւելի ապէկ եթէ բժիշկ մ'ըլլայ, գործի մէջ եղած, աշխարհի գպրոցին ալ կրթութիւնն ստացած, ինչպէս կը տրամադրէ նախորդ Հոգաբարձութեան օրով հաստատուած Հիւանդանոցի Կանոնագիրքը։ Բայց եթէ այնպիսի բժիշկ մը չգտնուի, պէտք է համազօր ուրիշ զարգացեալ և կարող անձ մը գտնել, և այս նպատակաւ չենայել գոհացուցիչ թոշակ մը։ Հիմակ այնպիսի ընդհանուր տնօրէն մը չունի Հիւանդանոցն։ Հոն ո՛չ այսպիսի գրութիւն մը կայ ո՛չ այսպիսի անձնաւորութիւն մը, և քանի որ այս վիճակ տեւէ, Հիւանդանոցը միշտ փորի ցաւ մը կ'ըլլայ հոգաբարձուներու, որք կը հարկադրուին զարգիլ վարչական մանրամասնութիւններով, և հիմնական բարւոքումներ ուշադրութենէ կը վրիպին ի հարկէ։

Բ.—Նախորդ Հոգաբարձութեան օրով մեկէ աւելի գեղծում եղեւան հանուած էր մասակարարութեան այլ և այլ ճիւղերուն մէջ, և զանազան պաշտօնատարներ տեղափոխուած կամ բոլորովին արձակուած էին։ Այս մասնակի անօրէնութիւնք կը ցուցնեն սակայն թէ աւելի խորունկ քննութիւն մը զանազան ճիւղերու մէջ՝ պէտք է երեւան հանէ անկանոնութիւններ, արդիւնք այս կամ այն պաշտօնէից անկարողութեան կամ անպարկեշտութեան։ Քննութիւնը կարող է հիմնական արդիւնք տալ, եթէ լրջօրէն յառաջ տարուի, առանց կանխակալ կարծիքի, բայց նաեւ առանց աչառութեան։ Մէկ երկու տարի առաջ ալ մեր կարգ մը խմբագրականներով զգացուցած էինք թէ կատարեալ «ընդլրոյի» անբաւականութեան պատճառաւ զեղծումներ ի հարկէ մուտ կը գտնեն այնքան բազմաճիւղ հաստատութեան մը մէջ, ինչպէս վնասակար միկրոբները կրնան տեղաւորուիլ ծակ ու ծուկ չատ ունեցող ուռէ յարկի մէջ։ Եթէ Աւգեսայ ախոռները քանի մը հազար տարին անդամ մը կը մաքրուէին, եթէ կարգ մը մարդոց առողջութեան համար քանի մը ամիսն անգամ մը մաքրողական օգտակար կրնայ ըլլալ, Հիւանդանոցի պէս հաստատութեան մը մէջ գէթ քանի մը տարին անգամ մը պաշտօնէութիւնը մաքրել, սակել, զտել, և լաւագոյնը պահելով մնացեալն հանգամեան կոչել կամ արձակել անխուսափելի հարկ մ'է՝ մանաւանդ մեր արեւելեան միջավայրին մէջ։

Գ.—Բան Օրէնի, Հոգաբարձութիւնը պէտք է կատարէ ամեն անուանումներն, և բժիշկներն ևս Հոգաբարձութիւնէն պէտք է ընտրուին։ Քանի որ ըստ Օրէնի երկու բժիշկ հոգաբարձուներ կան, Հոգաբարձութիւնը թէ իմացական և թէ օրինական տեսակէտով պէտք եղած կարողութեամբ օժտեալ կը նկատուի Հիւանդանոցին բժիշկներն անուանելու կամ պաշտօնակի ընելու։ Ոչ-օրինական մարմիններ, որքան ալ յարգելի, պէտք չէ որ «ուղղակի» գործի միջամտեն, եթէ չուզուիր անհամաձայնութեանց դուռ բանալ։

Դ.—Հիւանդանոցին մեծագոյն պէտքերէն մէկն են կարող հիւանդապահներ։ Այս մասին քանիցս առաջարկեցինք և կը կրկնենք թէ պէտք է աշկերտներ ու աշկերտուհիներ տալ եւրոպական հիւանդանոցներու, ձրիապէս աշխատելու և հիւանդապահի պաշտօնը սովրելու համար, քանի որ հիւանդապահ հայցող յատուկ հաստատութիւն կը պակսի Կ. Պոլսոյ մէջ։ Հոգաբարձութիւնը պարբերաբար հրաւէրներ ուղղած և մինչեւ իսկ գոհացուցիչ ամսական խոստացած են։ բայց թողնէ ո՛և իցէ մարդ չի կրնար հիւանդապահ ըլլալ, պէտք է մարդ հայցնել գիտնալ։ Ասոր ճարն եթէ գտնեն նոր հոգաբարձուք, իրական ծառայութիւն մը մատուցած կ'ըլլան։

Ե.—Որքանոցը պէտք է բաղդրիմին զատել Հիւանդանոցէն, որոյ վրայ ծանր բեռ մ'եղած է։ Որբերուն ալ, հիւանդներուն ալ օգուտը կը պահանջէ այս բաժանումն։ Նախորդ հոգաբարձու մը յանձնառու եղած էր իր տրամադրութեան ներքեւ գտնուող տպարանը մը հնդամեայ պայմանաժամով ձրիապէս Ազգին յանձնելու, տարեկան կալուածական տուրքն Ազգին կողմէ վճարուելու պայմանով, որպէս զի որբանոցն հոն փոխադրուի, և Սովետոց հանգանակութենէն աւելցած եկամուտով կառավարուի արհեստանոցի վերածուելով։ Այն տեղն այս առաջարկ ո՛և է պատճառաւ չընդունուեցաւ։ բայց հիմակ անհրաժեշտ է այսպիսի կարգադրութիւն մ'ընել, և եթէ ձրի տեղ չգտնուի, վարձու տեղ մը գտնելով պէտք է որբերն հանել Հիւանդանոցէն կամ Ս. Յակոբայ վանքէն, (ուր տարուած էին՝ ըստ կարի հեռացնելու համար հիւանդներու միջավայրէն։ բայց այս ալ թերի կարգադրութիւն մ'էր)։ Նոյն առթիւ պէտք է Արհեստանոցի սկզբնաւորութիւնն ընել, մինչեւ որ Որբանոցի յատուկ շէնքը կառուցուի՝ տարեսկիզբ չորսչուած տեղւոյն վրայ։ Պէտք չէ կարծել թէ երբ որբերն Հիւանդանոցէն անջատուին, միայն թիճարէթի խանի տարեկան 1,000 ոսկին է իրենց իրաւունք։ Անցագրատան հասոյթն որ Հիւանդանոցին կը տրուի՝ որբերուն առնուած յատկացեալ է կես դարէ ի վեր, որբերու՝ իրաւունքն է, և Հիւանդանոցի երմնացոյցէն այս գումարն ևս զատելով, կարելի է կոկիկ սկզբնաւորութիւն մ'ընել որբանոց-արհեստանոցի։ Գովեստից արժանի պիտի հանդիսանայ նոր Հոգաբարձութիւնն եթէ յաջողի վերջապէս իրագործել այս գաղափար, որոյ վրայ ուժ տարիւ ի վեր չենք դադրած պնդելէ Աբէ-Եէի սիւնակներուն մէջ, ինչպէս և այլուր։

Զ.—Պէտք է ամրողջացնել վերաշինութիւնը, գիտութեան պահանջումներուն համեմատ հիւանդարանի մասնաւոր շենք մը կառուցանելով։ Ասոր համար, եթէ չենք սխալիր, 1,200 ոսկիի չափ աւելցած դրամ մը կայ վերաշինութեան նախորդ հաշիւէն, որուն վրայ պէտք եղած յաւելումն ընելով հանգանակութեամբ, պէտք է է գլուխ հանել այս գործ։ Նոր հոգաբարձուներն անշուշտ փորձով պիտի ապացուցանեն թէ դրամ գտնելու և մեծաքանակ պէտքեր մէկ անգամէն հայթայթելու մասին իրենց նախորդներէն ետ չեն մնար։

Է.—Կանանց բաժինը կարգի դնելու, որբերուն և որբուհիներուն մայրական խնամք ցուցնելու և ընդհանուր մաքրութեան և առողջապահութեան հսկելու համար խնամակալուհիները մեծ գործ մ'ունին Հիւանդանոցի մէջ, և թէպէտ լաւ սկզբնաւորութիւն ըրած էին, բայց վերջին ժամանակներու հոգաբարձական և բժշկական գժտութեանց բերմամբ, ձեռնթափ եղած ըլլալ կը թուին։ Խնամակալուհիները քաջալերել և սիրով անոնց գործակցիլ՝ նոր Հոգաբարձութեան պաշտօնին ամենէն հաճելի մասը պէտք է կազմէ։

Ը.—Հիւանդանոցի Տեղեկագիրները պէտք է տարուէ տարի հրատարակել, փոխանակ իւրաքանչիւր քառամեայ շրջանի վերջը մէկ տեղեկագիր հրատարակելու։ Միեւնոյն տարեկան տեղեկագիր պէտք է պարունակէ թէ՝ նիւթական ժառանգութեան մանրամասնութիւններն և թէ բժշկական և այլ ճիւղերու մասնաւոր տեղեկագիրներն։ Այսպիսի մանրամասն ծանօթութեանց վրայ հիմնուելիք քննադատութիւններն և տեղւոյն վրայ քաղուած ծանօթութիւնները միայն կարող են ճիշդ դիտակցութիւն մը տալ հասարակութեան՝ բարեգործական իւր մեծագոյն հաստատութեան վիճակին վրայ։ Լրագրաց մէջ երեւցած միակողմանի քննադատութիւնք և մասնակի տեղեկութիւնք ուղիղ դատողութեան մը հիմ չեն կրնար կազմել։

* * *

Այս օրուան համար այսչափը բաւ համարելով, կը վստահացնենք նոր Հոգաբարձուները թէ հասարակութիւնն համակրութեամբ և ուշի ուշով պիտի դիտէ իրենց ձեռնարկներն՝ «Ազգին Տան» մեծամեծ կարօտութիւնները լրացնելու ճամբուն մէջ։ Բ. Ֆ.

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՁԻՆ ԵՒ ՀԱՒԱՏ.

Երեկի հեռագրերէն կը տեղեկանանք թէ Ուէյ-Հայ-Ուէյի ճակատամարտն յոյժ կարեւոր եղած է։ Զինուցիք իրենց բարի սովորութեան համաձայն թշնամին տեսնելուն պէս չեն փախած։ Եոքոհամայէ պաշտօնական հեռագիր մը կ'ըսէ թէ յունուար 18/30ին ճաշօնական Բ. և Դ. բանակներէն բաղկացած նոր բանակ մը զարկա չինական այն մեծ նաւահանգիստն Ա.յս յարձակման ծովու կողմէ օգնեց ճաշօնական նաւատորմի՝ ալ։ Ուէյ-Հայ-Ուէյ իւր բնական և ռազմական զօրութենէն զատ, նաեւ իւր նաւահանգստին մէջ կը պարունակէր չինական նաւատորմին մեծագեալ մասն, և ճիշդ այս պատճառաւ Ճաշոնցիք Բորդ-Արթուրի գրաւման չափ մեծ կարեւորութիւն կուտային Ուէյ-Հայ-Ուէյի գրաւման։ զի բերդերէն և անոնց մէջ ամրարուած անրաւ պաշարներէն զատ յոյս ունէին իրենց ձեռքն անցնելու չինական քանի մը զրահաւորներ և մեծ ու փոքր ուրիշ մարտանաւեր։ Նոյն պաշտօնական հեռագիր կը յայտնէ թէ ճաշոնցիք առաջին օրը կարողացան գրաւել ցամաքին վրայ գտնուող ամրոցներն ու զրահանգիստը կը պաշտպանէին, բայց կղզւոյն վրայ գտնուող ամրոցներն և չինական նաւատորմը գեռ կը տոկային յարձակման։ Բայց Զէֆուէ (այն է՝ կռուոյ ասպարէզին աւելի մօտ չինական քաղաքէ մը) ուրիշ հեռագիր մը կ'ըսէ թէ ճակատամարտն երկու օր տեւեց։ Զինուցիք յաջողցան փախչիլ, երկու հազար հոգի կորնչցնելով։ Բոլոր Եւրոպացիք որ հոն կը գտնուէին՝ ողջամբ ազատեցան։ Բայց այս երկրորդ հեռագիր չինական նաւատորմին խօսքը չըներ։ Ա.յս մասին աւելի նոր ծանօթութեանց պէտք է սպասենք։

Մինչդեռ Ճաշոնցիք զիրքին զարնելու համար ամեն արգելք ի բաց կը հանեն և վերջնական յաղթանակին ճամբայն կը հարթեն, կրիայի քայլերով հաշտութեան բանագնացներն իրենց պաշտօնավայրը կը հանին, և երեկի հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Ճաշոնի արտաքին գործոց նախարար Իգօ կոմս վերջապէս ընդունած է չինացի պատգամաւորներն, որք եկած են յանձն իրենց կայսեր հաշտութիւն հայցել այն մանրուկ մուրնալու Ճաշոնցիներէն որոց վրայ գեռ ցայսօր այնքան գոռոզաբար կը խօսին չինական թերթերը։ Ճաշոնական թերթերը կ'ըսեն թէ Ճաշոնական բանակը Բեքին մտցնելու պէտքին վրայ անոր համար կը պնդէ Միքատոյին կառավարութիւնն որովհետեւ ուրիշ ճար չկայ Զինացիներուն հասկցնելու թէ իրենք չարաչար յաղթուած են վերջապէս։ Բեքինէ դուրս Ճաշոնցիք ո՛չքան ալ մեծ յաղթանակ տանին, ստասօս մանտարինք և անոնցմէ ներշնչուած չինական լրագիրք պիտի չամչնան չինական ամեն պարտութիւն իբրեւ ռազմագիտական կարեւոր դարձուած մը մեկնելու, ինչպէս Բորդ-Արթուրի պարտութեան համար ըրած էին։ Այն հաշուով, հաւանական է որ Ուէյ-Հայ-Ուէյի բերդն և նաւահանգիստը Ճաշոնցիներուն թողլով, Սոնկ զօրավար ամենամեծ յաղթութիւն մը տարած ըլլայ Միքատոյին զօրաց վրայ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴՈՒՐԵՐ.— Ա.սարիկ նախագահ Պ. Ֆելիքս Ֆոռի Պատգամագիրն ուղղեալ առ Մելիկոյան և առ Երեսփ. ժողովն, որոյ ընթերցումն երկուց ժողովոյ մէջ բուռն ծափերով ընդունուեցաւ, այն ժողովրդական և յառաջդիմական ոգւոյն համար որով թելադրուած է ծայրէ ի ծայր.

«Հանրապետութեան առաջին պաշտօնին բարձրացնելով զիս, Ազգային ժողովն այդ բարձր պաշտօնին համար ընտրեց երկրին ամենէն համեստ ծառայողներէն մին։ Զգացած խորին երախտագիտութիւնս կատարելապէս չպիտի կրնայի յայտնել, եթէ այս ընտրութեան ամբողջ պատիւը չվերագրէի աչխատաւոր ժողովրդական տարրին որուն կը պատկանիմ։ Ասոր է որ կ'ուզուի յունուար 17 ի ցոյցը։ Ֆրանսական հայրենեաց մեծութեան համար առնոր անդուլ կատարած թաքուն աչխատութիւնն է որ ազգին ներկայացուցիչներն ուզեցին հանդիսաւոր մեծարանք մ'ընել։ Դիտեմ թէ Ազգային ժողովն ի՛նչ մեծ պարտականութիւններ դրաւ վրա՝ ինձ յանձնելով Սահմանադրութեան պահպանումը։ չպիտի թերանամ ատոր մէջ։ Կրնաք վստահ ըլլալ, Տե՛ր ք, որ բովանդակ անձնուիրութեամբ և արթնամտութեամբ պիտի ջանամ ապահովել սահմանադրական օրէնքաց պահպանումը, խորհրդարանական դրութեան կանոնաւոր և ուղիղ կիրառութիւնն։

«Այն բացարձակ հանդարտութեամբ և անվկանդ վստահութեամբ որով կատարուեցաւ Նախագահական իշխանութեանց փոխանցումը, Ֆրանսա անգամ մ'ևս ցոյց տուաւ թէ ի՞նչքան ինքզինք տէր կը զգայ իւր ճակատագրին՝ հանրապետական օրէնքաց պաշտպանութեան ներքեւ։ Դուք ապացուցիք, Տե՛ր ք, թէ մեր կարգ-կանոններուն ազատ գործադրութիւնն ամեն պարագայի մէջ կը բաւէ ապահովելու հանրային գործերուն յարատեւ ընթացքն։ Հանրապետական դրութիւն արդէն չկրնար վտանգի ենթակայ ըլլալ։ Արդարեւ ազգն ամեն վայրկեան իշխանութիւն ունի իւր կամքն յայտնելու իւր Ներկայացուցիչներուն միջոցաւ, և ասոնք միշտ ապահով են թէ կառավարութեան մէջ պիտի գտնեն հաւատարիմ գործակից մը որ իրենց հետ չանդրիր ըլլայ օրինաւոր ճամբայներով ի ի գլուխ հանելու բոլոր լուրջ և հարկաւոր բարենորոգումները։ Ֆրանսա ամուլ յուսումը չի չփոթեր յաջողութեան անդադար հետապնդման հետ։ Իւր ուղղամտութեամբը զօրաւոր, իւր խնայողութիւններովը հպարտ, ամեն վհանձն գաղափարի որակից, գերին չէ ո՛և է նախապարեալ սկզբունքի, բայց անտարբեր չէ ամբողջ աչխարհի մէջ միտքերն յուզող մեծ խնդիրներէն ո՛չ մէկուն։ Այդ խնդիրներու յարմար լուծումները փնտռել և զանոնք յարմարցնել ազգային ոգիին, մեր աւանդութեանց, մեր բարքերուն,—ահա էական գործը զոր պէտք է առաջ տանինք։

«Բոլոր բարի կամեցողութիւնները պիտի միանան հաշտութեան, խաղաղացման և ընկերային արդարութեան նոյն մտածումով, որպէս զի ընդհանուր համաձայնութեամբ և հանրապետական եղբայրակցութեամբ պատրաստուն նիւթական և բարոյական բարեկեցութեան յարատեւ զարգացումը։

«Ֆրանսա, արդարացի հպարտութեամբ մը գիտելով իւր բանակն ու նաւատորմն, որք այնքան զօրաւոր են որ իրաւունք ունի բարձրաղաղակ հաւատելու իւր խաղաղասիրութիւնը, վստահ ըլլալով համակրութիւններ որք թանկագին են իրեն և որոց հաւատարմօրէն յարած կը մնայ, Ֆրանսա՝ զէպ յառաջդիմութիւնը նոր թափով մը կը պատրաստուի ազգերն հրաւիրելու խաղաղութեան մեծ տօներու, —արժանաւոր պակում փրջացող դարուս։ Դպրութեանց, արուեստներու և գիտութեանց մէջ, ճարտարագործութեան, վաճառականութեան և երկրագործութեան մէջ, ասենորիք ուր ի յայտ կուգայ երկրին բեղմնաւոր գործունէութիւնն, ընդհանուր քաւէարկութեան խորին զանգուածներուն ինչպէս նաև քաղաքական աչխարհին մէջ, պէտք է որ միւնոյն եռանդը միացնէ բոլոր անոնք որ նախանձախնդիր են Ֆրանսական անուան փայլին։

«Ֆրանսական Հանրապետութեան զօրութեան և փառքին համար՝ այս միութեա՛ն, այս միաձայն աչխատութեան կը հրաւիրեմ ձեզ, Տե՛ր ք, վստահ ըլլալով թէ ատով թարգման կ'ըլլամ մեր ամբողջ ժողովրդական տարրին։»

ՄԱՏԱԿԱՍԿԱՐ.—Ֆրանսայի Երեսփ. ժողովոյն շաբաթ աւուր նստին մէջ, քանի մը երեսփոխանք պահանջեցին որ ռազմանիւթոց ի Մատակասքար փոխադրման համար պատերազմական նախարարութեան անդ. շրջանային ընկերութեան մը հետ կնքած պայմանագիրն եղծուի, իբրեւ Ֆրանսական արժանապատուութեան դպչող գործ։ Բայց պատերազմական և ծովային նախարարք և ի վերջոյ Պ. Ռիպօ պաշտպանեցին այն պայմանագիր, իբրեւ յարմարագոյն միջոց ըստ կարի շուտ յիշեալ ռազմանիւթեր Մատակասքար հասցնելու։ Պարզ օրակարգ քուէարկեցաւ ստուար մեծամասնութեամբ, ըստ առաջարկութեան Պ. Ռիպոյի։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԽՆԴՐՈՅՆ վրայ հարցապնդման մը պատասխանելով, Ֆրանսայի նոր վարչապետ և երմտական նախարար Պ. Ռիպօ երկմտադեանց նպաստաւոր խօսեցաւ, և յոյս յայտնեց թէ պիտի վերահաստատի երկմետաղեան դրութիւնը։

ԱՒՍՏՐԻՈՅ ԵՒ ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ միջև մաքսային տասնամեայ համաձայնութեան բանակցութիւնք սկսան Վիեննայի մէջ։ Ա.յս բանակցութեան առթիւ մասնաւորապէս ի նկատ առնուեցաւ Պուլկարիոյ մէջ դրուած ներքին մաքսը կարգ մը վաճառքներու վրայ։ Աւստրեան կառավարութիւնն այս մասին իւր ընդդիմութենէն ետ կեցած չէ։

ԾՈՎԱՅԻՆ ՄԵՆ ԱՂԷՏՆ որ ծանուցուած էր Աբէ-Եէի շաբաթ աւուր թուով, տեղի ունեցած պէտք է ըլլայ Անգլիոյ հարաւային եգերաց մօտ, Ատլանտեան Ովկիանոսի մէջ։ Հեռագիրն քաշուած էր Լուէնգոֆդէ, նահանգին Սրֆոլք հարաւային գաւառ Անգլիոյ։ 380 դժբախտ ճամբորդներուն և նաւագներուն հետ կորնչող գերմանական չոգենաւն հանրածանօթ խոշոր չոգենաւ մ'էր Պրէմէնի Նորդ Տէօյչէ Լոյդ Ընկերութեան։ Բախող չոգենաւուն անունը դեռ յայտնի չէ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Աւստրիական դեսպան Պառոն ֆօն Քալիչէ՝ թարգման Պ. Բօկաչէրի հետ չաբաթ իրիկուն Պատրիարքարան եկաւ և փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօրս։

Քրաքովէն հայ ուսանողներ շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղած են առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն։

Դատական գործոց նախարարութեան մէկ պաշտօնագրոյն համաձայն, Պատրիարքարանի կողմէ գրուեցաւ մայրաքաղաքիս քարոզիչներուն՝ եկեղեցեաց բեմէն յորդորը կարդալ ժողովրդեան որ հոգ տանին պատուաստուելու և ծաղկախտի դէպքեր պատահելուն առնոյ ժամանակ կրմնդնելու բժշկաց դիմեն։

Ա.յրի Տիկին Մառի Քէվհաճեան և իւր զաւակունք, այրի Տիկին Փուլանէ Քէվհաճեան, Ռուբէն և Ատիկ էֆէնտիք Քէվհաճեան, Տիկին Սաթենիկ Ոսկերիչեան, Տէր և Տիկին Անթուան Ֆառա, այրի Տիկին Փուլանէ Ճէվահիրճեան, Տէր և Տիկին Արամ Ճէվահիրճեան, Տէր և Տիկին Լեւոն Ճէվահիրճեան, Օր. Զարուհի Ճէվահիրճեան, Զարուճեան և Տէրունեան ընտանիքները ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն թէ

ՍԵՊՈՒՀ ԷՖԷՆՏԻ ՔԷՎՀԱՃԵԱՆ

յետ տաժանելի և երկարատեւ հիւանդութեան կնքեց իւր մահկանացուն, երեկ գիշեր ժամ 3ին, ի հասակի 38 ամեայ, ի սուգ անմխիթար թողլով իւր ընտանիքը և բարեկամները։

Թաղարկութիւնը պիտի կատարուի Բերայի Ս. Երրորդութեան Եկեղեցին, վաղը, երեքշաբթի, ժամը 4ին (Ը. Թ.), ուրկից մարմինը պիտի փոխադրուի Պալըգլը գերեզմանատունը։

Բերա, 23 Յունուար 1895

Վերջին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Իգիպտ գաւառին կառավարիչ անուանեցաւ Քեազիմ պէյ, նախկին կառավարիչ Պայազիտի։

Աքեա գաւառին կառավարիչ անուանեցաւ Հիւսէյին էֆէնտի, կառավարիչ Նապլուսի։

Համա գաւառին կառավարիչ անուանեցաւ Սաադէդ փաշա, կառավարիչ Աքեայի։

Նապլուս գաւառին կառավարիչ անուանեցաւ Ճէվտէդ փաշա, կառավարիչ Համայի։

Ասոնցմէ Քեազիմ պէյ կատարեց օրինական երդումն. իսկ միւսներուն համար գրուեցաւ Սուրիայի և Պէյրութի կուսակալութեանց։

Հալէպի Ա.յնթապ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Ճավիտ պէյ, գայմագամ Սիմանէօյի, և իրեն յաջորդեց Բիֆամ պէյ, գայմագամ Ա.յնթապի։ Գրուեցաւ տեղական կառավարութեանց որ այդ պաշտօնեայք կատարեն օրինական երդումը։

Սուլթանի օսմանեան ընդհանուր հիւպատոս անուանեցաւ Խալի և Սալտի օսմ. հիւպատոս՝ սպայակոյտի հազարապետ Մուսթաֆա պէյ։

Թրիէսթէի օսմ. հիւպատոսարանին քանչելեր անուանեցաւ Կրէտէի կուսակալի փոխանորդին քարտուղար Նիքոլաիի էֆէնտի։

Գրուեցաւ Թէհրանի օսմանեան դեսպանատան որ Մուսթաֆա պէյ կատարէ օրինական երդումն. իսկ Նիքոլաիի էֆէնտի մայրաքաղաքս ժամանելուն պիտի կատարէ օրինական երդումը։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Եոզդատի Միւֆթի Ապտուլլահ Թահիր էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Շէֆգատլի՝ Լինկիւլիի նահանգին Մէրթուպէճի Բիւրնեատին պէյի աղջկանց՝ Իհսան ու Ինայէթ հանումներու։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑՈՒՄ. —Արկածելոց նպաստամատոյց յանձնաժողովը 36,870 ղրուշ բաշխած է թարապիտութեան Զ. շրջանակին մէջ գտնուող այն կարօտելոց, որք երկրաշարժէն վնասուած էին։ Մինչեւ հիմայ բաշխուած նպաստներու գումարը հասած է 6,004,132 ղրուշի։

ՊԷՐԱԹ ԿԻՃԷՍԻ. — Պոլսոյ Դատաւորը վճռագիր մը պիտի պատրաստէ թէ արաբական Ներկայ Շապան ամիսը կիրակի օրէն սկսած է, հետեւաբար յառաջիկայ շաբաթ գիշեր պիտի կատարուի Պէրաթ Կիճէսիի ծոնը։

ԹԱՀՍԻՆ ՓԱՇԱ. — Հեռագրական տեղեկութեան մը համաձայն, Պիթլիսի նախորդ կուսակալ Հասան Թահսին փաշա ուրբաթ օրը Պիթլիսէն ճամբայ ելեր է մայրաքաղաքս գալու համար։

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ Տեսչութիւնը նկատելով որ Նէօլուլ լրագիրը կանոնաւոր կատարող ընթացքի մէջ գտնուած է, ազատարած է արտօնատիրոջը որ եթէ այդ ընթացքը կրկնէ, իրեն նկատմամբ խիստ պատիժներ ի գործ պիտի դրուին։

ԲԱՆԿԱԼԹԻԻ ՈՃԻՐԸ

Ա.յս օրուան թուրք լրագրաց Պաշտօնական Զեկուցմանց բաժնին մէջ հրատարակուած է Ոստիկանութեան Նախարարութեան հետեւեալ տեղեկագիրը։

«Անցեալ հինգշաբթի գիշեր Բանկալթիի մէջ գործուած ծանօթ ոճրին հեղինակ՝ 8րդ գունդին, 4րդ վաշտին, 2րդ գումարտակին առաջին լիւնապետ Զաքիրանպօղլի Մուսթաֆան նկատմամբ նախնական քննութիւնք կատարուեցան։

«Ա.յս անձ անցեալ չորեքշաբթի օր ժամ 9 ½ին միջոցները 3րդ գունդին Ա. վաշտին, 4րդ գումարտակին, 8րդ խումբին զինուորներէն Զորումլի Իսմայիլի հետ գացեր է Մաճարի կողմը Գըլ Պրուն թաղը անպարկեշտ կնոջ մը տունն, որուն հետ տեսնուած էր, սակայն չէ ընդունուեր։ Նէճիպ անուն ուրիշ մէկ ընկերոջ մը հետ ալ որոշեր են հոն երթալ, սակայն Նէճիպ չէ եկեր։ Մուսթաֆա կարծելով որ Նէճիպ զերեզք խաբած եւ առանձին նոյն տունը գացած է, Շիշլիի կողմը գինետան մը մէջ իր ընկերոջ Իսմայիլի հետ խմեր է։ Յետոյ վերադառնալու ատենին Մուսթաֆա այդ անպարկեշտ կնոջ պատճառաւ իր ընկերը՝ Իսմայիլը փոքրէն վիրաւորեր է։ Մուսթաֆա վախնալով որ իր ընկերը այդ կերպով վիրաւորելուն համար զինքը պիտի ձերբակալեն, դէմը ելլողներն ալ վիրաւորեր է։ Ա.յս պարագաներ հաստատուած են վկայից յայտարարութեամբ եւ օրինական ապացոյցներով։ Մուսթաֆա խոստովանած է իր գործած ոճիրը՝ թէ՛ ինք և թէ ընկերը՝ Իսմայիլ՝ Ոստիկանութեան յանձնուած են իրենց նկատմամբ հարկ եղած օրինական գործողութիւնները կատարուելու համար և այդ գործողութիւնք կատարուելու վրայ են։»

ՈՃԻՐ ՄԸ Ի ԲԵՐԱ.— Երէկ, կէս գիշերուն, ոճիր մը գործուեցաւ Թէփէ-Պաշի թատրոնին դրան առջեւ։ Ցոյն երիտասարդ մը, որ հելլենական խումբին ներկայացման գացած էր, դուրս եկած պահուն բէվոլվերի հարուածով մը զարնուեցաւ կուրծքէն։ մահը անմիջական եղաւ։ Ոճրագործը ձերբակալելու համար հանող գիշերապահն ու ոստիկանն ալ դաշոյնի մէկ մէկ հարուած ընդունեցին, առաջինը ազդրէն և երկրորդը ոտքէն։ Ուրիշ ոստիկաններ ալ հասնելով, մարդասպանը կալանաւորեցին։

Սպանեալ երիտասարդը փոխադրուած է Բերայի Ցունաց Բանալեա եկեղեցին։ կըսուի թէ Բօպէրդ Քոլէճի աշակերտներէն է և անունը Ավերոնոս։

ԲԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵՒՆ պաշտօնատան մէջ կազմեալ առողջապահական յանձնաժողովին հսկողութեանը տակ մասնաժողով մը կազմուած է, որ հարկ եղած քննութիւնները պիտի կատարէ մայրաքաղաքիս մէջ կայուղի չեղած տեղերը նորէն շինելու, արդէն գտնուածներնը նորոգելու և տարուած ապայատակներն ալ շինելու համար։ Այդ մասնաժողովը կը կազմեն հանրօգուտ շինութեանց մասնագիտաց ժողովոյ երկրաչափներէն Քրաուս էֆէնտի, Սպարապետի Դրան երկրաչափներէն հազարապետ Ճաքէր էֆէնտի և քաղաքապետութեան երկրաչափներէն՝ Խուրշիտ էֆ.։ Մասնաժողովն այսօրուընէ պիտի սկսի իր պաշտօնն ի գործ դնել։

ՄԱՀՑՈՒԻՑԱԿ. — Յունուար 14էն 20, մայրաքաղաքիս ու արուարձանաց մէջ մէկ շաբթուան միջոցին հետեւեալ մահերը պատահած են.

	Ա.յր	Կին	Գումար
Իսլամ	72	87	159
Քրիստոնեայ	60	42	102
Հրեայ	12	2	14
	144	131	275

ՇԻՐԲԷԹԻ ԽԱՑՐԻՑԷի տնօրէն Հիւսէյնի Խաքի էֆէնտիի հիւան

ՍԲՎԱԶԻ կուսակալ Խալիլ պէյ քննական պատոյտի համար նահանգին կեդրոնէն ճամբայ ելած է Ամասիա երթալու։

ԷՐԶԻՆԿԵԱՆԷՆ կը գրեն թէ այդ կողմերը ասատիկ ցուրտ կընէ, այնպէս որ ջերմաչափը զերոյէն վար 19° իջած է։

ԶԿՆԱՐԱՆԸ.—Անտառաց և հանքաց նախարարութեան քարտուղարներէն Իսմայիլ Ֆախրէտտին պէյ ծրագիր մը մատուցանելով Բ. Դրան, ձկնարանի հասոյթն աւելցնելու համար միջոցներ առաջարկած է։

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԵԱՆ տեսչութեան կողմէ օրինական ծրագիր մը պատրաստուած է, որ կը բարեփոխէ նոյն վարչութեան կանոնագիրը։ Այդ ծրագիր յանձնուած է ձեռնկալ իշխանութեան, քննուելու համար։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ հանդստեան թոշակներնուկը դեկտեմբեր ամսուան մէջ 15,922,294 ղրշ. մուտք և 12,000,000 ղրշ.է աւելի ելք ունեցած է։

ԷՏԻՐՆԷԻ գաւառական թերթը հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ ողողմանց վրայ. չորեքշաբթի գիշեր գետերը յորդելով եգերքները բոլորովին ողողուեցան, այնպէս որ երկաթուղայ կայարանին և քաղաքին մէջ երթեւեկութիւնը լաստերու միջոցաւ կը կատարուին։ Ողողուած տեղերու մէջ հարիւր յիսուն շէտ տուներ բոլորովին կամ մասամբ փլած են։ Շատ տեղերու մէջ ապրանքներ և կարասիներ ՀԱՍԱՍԱԾ են։ Երկու տարեկան հրեայ տղեկ մը խեղդուած է։ Ամէն կողմ պաշտօնեայներ զբաղուած են արկածելոց օգնելու և ուտեստ ու այլ պիտոյքներ բաշխելու համար։

Նահանգին միւս կողմերուն մէջ, մանաւանդ ի Կիւմիւլճինէ, գետերը յորդելով չէնքերուն վարի յարկերը ողողուած են։ Իսքէչէի կողմերը մշակուած արտեր չուրերուն տակ մնացած են։ Կըսուի թէ 20-30 տարիէ ի վեր այդ աստիճան ողողում տեսնուած չէր։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ կառավարութիւնը խնդրած է Կրթական նախարարութենէն որ Կ. Պոլսոյ բարձրագոյն վարժարանաց շրջանաւարտներէն կարող չորս անձեր ղրկուին, որպէսզի Եգիպտոսի վարժարանաց մէջ օսմանեան լեզուն աւելի կանոնաւոր կերպով աւանդուի։

ԴԻՒԱՆ ՄԸ.—Երէկ առտու Էյրի Գաբուի դուրսը Գրբգ Զէյմի ջրամբարին մէջ կոյր թուքը կնոջ մը դիակը գտնուեցաւ։

ՄԱՌԲՐԻՔՕՅԻ մէջ Բէժիի դէտերն առջի օրը նաւակ մը դրաւեցին, որուն մէջ բաւական քանակութեամբ ծխախոտ կար։ Մաքսանենգներն ոստիկանութեան յանձնուեցան։

ԵՆԵՆԱՔՆ կը գրեն թէ քան օրէ ի վեր անընդհատ ձիւն կը տեղայ և թէ թղթատարն և ուղեւորը երթեւեկելու համար դժուարութիւն կը քաշեն։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ վարչութեան մէջ յանձնաժողով մը կազմուեր է որ պաշտօնունի վարչական ճիւղերու վերակազմութեան ձեռնարկել և արժանաւոր ուհին պաշտօնեից ամսաթոշակի յանելում առաջարկել։ Այս յանձնաժողովոյ անդամներն են՝ ընդհ. քննիչ Տոքթ. Թէշանի էֆէնտի, ֆրանսական պատուիրակ Տոքթ. Տըլաքուա, անգլիական պատուիրակ Տոքթ. Տիքսըն և ռուսական պատուիրակ Պ. Մայքով։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանն ու դեսպանուհին շաբաթ իրիկուն հացկերոյթ մը տուին ի պատիւ ֆրանսական և հելլենական դեսպաններուն։ Սեղանէն ետք, տիկին Նէլիտօֆ ընդունելութիւն կատարեց։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ նախարարութեան և օսմ. հանրային պարտուց վարչութեան միջև համաձայնութեամբ, որոշուեր է որ չերմաբուծական մրցում մը կազմակերպուի նաև Էտիրնէի մէջ, ինչպէս տեղի կունենայ ի Պրուսա։

ԴԱՅՍԷՐԻՒ Ինճէսու գաւառակին թաղապետական դեղագործ կարգուած է քաղաքային բժշկական վարժարանի շրջանաւարտներէն Պօղոս էֆէնտի։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանի բուսաբանական պարտէզին մէջ կառուցուելիք կեղծամշկի դարմանման յատուկ հիւանդանոցին շինութիւնը սկսած են։

ՍՈՒԼԹԱՆԻՑԷ վարժարանին տնօրէն Իսմայիլ Հաղգը պէյ առջի գիշերը մեռաւ։ Ցուղարկաւորութիւնն երէկ կատարուելով մարմինը ամփոփուեցաւ Էյուպի գերեզմանատան մէջ։

ԹԷՐՍԱՆԷի կողմէ պատրաստուած պոպոններ առջի իրիկուն վաճառաբարձ վաճառականներով Էտիրնէ ղրկուեցան, որպէսզի ՃԱՐը Էրկէնէի մէջ, ուր ողողմանց պատճառաւ երկաթուղայ կամուրջը փլած է, ուղեւորաց ու ապրանքներու փոխադրութիւնը դիւրանայ։

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ պաշտօնէից հանդստեան թոշակի սնտուկի վարչութիւնն իր վերջին նստին մէջ ամսաթոշակներ յատկացուցած է հանդստեան կոչուած պաշտօնեաներու և փոխանակեալ պաշտօնէից ոբերուն ու այրիներուն, որոց թիւը 159ի կը հասնի։

ԹՈՒՆԱՒՈՐՈՒՄ.— Իզմիրի մէջ եօթը անդամէ բաղկացեալ ընտանիք մը թունաւորուեր է կերակուրէ մը, որ մէկ քանի օր առաջ եփուած և սառի մէջ մնացած էր։ Բժշկական դարմաններով վեցն ազատուեր են, սակայն եօթերորդը վտանգի մէջ է։

ՍԲՎԱԶԻ Տարէնտէ գաւառակին գայմագամ Օսման էֆէնտի շաբաթ օրն իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ՊԱՑԱՅԻՏԻ նորընտիր կառավարիչ Հասան Ֆիխմի փաշա իր պաշտօնատեղին ժամներ է։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և թղթատարական վերատեսուչ Հասան Ալի էֆէնտի, որ մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդ էր, ապաքինած է և ի մօտոյ պիտի կընայ իր պաշտօնատեղին երթալ։

ԳԱՅՍԷՐԻՒ նորընտիր կառավարիչ Իսմէտ Շեվգը փաշա իր պաշտօնատեղին ժամներ է։

ՔՈՐԱՓԱՆՑ ընկերութիւնը Թօփխանէէն մինչեւ Դալաթիա գտնուած առաջին մասին շինութիւնն աւարտած ըլլալով, երէկուընէ սկսած է տուրք մը առնուիլ մօտեցող շոգենաւներէն և դուրս հանուած ապրանքներէն։

ՊՕՋՃԱ ԱՏԱՅԻ ընդծովեայ հեռագրական թելը խզուած ըլլալով պիտի նորոգուի։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ թղթատարն ու եւրոպական կառախումբին ուղեւորը, որք ողողման պատճառաւ Արտա գետին միւս կողմը կնապահէին, երէկ իրիկուն մայրաքաղաքս հասան յատուկ կառախումբով։

ՌՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ.— Երէկ Եէնիճամիի հրապարակին վրայ 17 տարեկան Բիզա անուն ձիավար մը Թէվֆիք անուն երիտասարդի մը հետ կռուի բռնուած էր։ Քեամիլ անուն մարդ մը միջամտելով ուզեց կռուարարները դատել, սակայն Բիզա բարկանալով դաշոյնը քաշեց և Քեամիլի կուրծքը մխեց։ Ոճրագործը ձերբակալուեցաւ։ Վիրաւորեալը վտանգաւոր վիճակի մէջ է։

—Առջի գիշերը Բէյօր անուն մարդ մը գինով վիճակի մէջ ձիով Սուլթան-Համամէն անցնելու պահուն հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով վար ինկաւ և գլխէն ու մարմնոյն այլեւայլ մասերէն վիրաւորուեցաւ։

—Շաբաթ օրը Բ. Դրան պողոտային վրայ վարձու կառք մը հինգ տարու տղայ մը կոխոտեց, որ թեթեւ կերպով վիրաւորուեցաւ։

—Երէկ Տրապիզոնէն եկող ռուսական Բօսֆոֆ շոգենաւին նաւաստիներէ մին շոգենաւին վարի յարկն իյնալով մէկ ոտքը ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Նաւագն անմիջապէս ռուսական հիւանդանոցը տարուեցաւ։

—Շաբաթ օրը Պէօյիւքտէրէի ծովեզերեայ վրայ Վահիա անուն ձկնորսի մը դիակը գտնուեցաւ։ Կատարուած քննութեամբ հաստատուեցաւ որ գինով վիճակի մէջ հոն ինկած ու մինչեւ առաւօտ ցուրտին ազդեցութեան տակ մնալով մեռած էր։

—Երկու գինով ուրբաթ իրիկուն ուշ ատեն դանակին բացած Ղալաթիոյ աշտարակին մօտ Հէնտէք փողոցին կը փողէին երկու անցորդներու ետեւէ։ Առոց և ուրիշ անցորդներու ալ արձակած ապազակներէն, Շէյխանէ պահականոցին գինուորները վազեցին եկան և ձերբակալեցին երկու գինովները։

Բեժիի ընդհանուր տնօրէն Պ. Ֆարնէթի և նոյն վարչութեան գործակատար Սայիտ պէյ երէկ մայրաքաղաքս դարձան Խարվիյէ ընկերութեան շոգենաւով։

ԵՂՆԻ-ԳԻՒՂԷՆ կը հաղորդեն մեզ թէ անցեալ շաբաթու յոյն սպասուհի մը, Մարիոզ անուն, գիշերուան ժամ 1ին միջոցները, Բէյօյ-Պաշրի ծովեզերին մօտ իր շրջազգեստը լուալ ուզելով, հաւասարակշռութիւնը կը կորսնցնէ և ծով կիյնայ։ Այս արկած կը պատահի Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեանի տան մօտ, որու սպասաւորը, Պիթլիզցի Աւետիս Փափազեան ծով ցատքելով, կազատէ խեղճ հելլենուհին անմիջական վտանգէ մը, վասն զի ծովը շատ փոթորկալից էր այդ պահուն։ Գիւղին բժիշկներէն մէկը կը հասնի և հարկ եղած դարմանները կուտայ Մարիոզին։

ԳԱՐԹԱԼԻ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Պաղատալեան Օրացոյցի թաղօրէից ցուցակին մէջ Գարթալի Ս. Նշան եկեղեցւոյ թաղական խորհրդոյ և անդ պաշտօնավարող քահանայից մասին քանի մը սխալներ սպրդած են, զորս կը փութամ ուղղել.

Ցիչեալ եկեղեցւոյ մէջ 1893 տարւոյ կէսէն ի վեր պաշտօնապէս ծառայող քահանայք են.

Տէր Գրիգոր Այտնեան, ամառակալ
Տէր Յովհաննէս Տէր-Յովհաննէսեան, Բաներգի, օգնական։

Թաղական խորհրդոյ վիւանի անդամք են.

Դաւնիկ Դերձակեան, Ատենապետ
Ասատուր Փափազեան, Ատենադպիր
Նշան Մարտիրոսեան, Գանձապետ
Գ. Բ. Ա.

Գարթալ

ԱԶԳ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՑԻ

Թէժդէքիի 4% բրիօրիթէ օսմ. պարտատուրքերն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ 1895 փետրուար 1/13ի կտրոնը այդ թուականէն սկսեալ պիտի վճարուի իրենց՝ թուագրեալ պարբերներուն հետ, Օսմ. կայս. Պանքային, Պոլիս, Թարաքճըլար, թիւ 15, երկուշաբթի, չորեքշաբթի և հինգշաբթի օրերը կէս օրէն առաջ ժամը 10 էն մինչեւ 2.30 յետ միջօրէի։

Ջնչուած կտրոններուն և պարտաթուղթերուն փոխարէն ընկալագիր մը պիտի տրուի իրենց որ չերբերութեան թուականէն ետն օր ետք պիտի ներկայացուի օսմ. կայս. պանքային ի Ղալաթիա։ 1—3

ԱԶԳ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏ. ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

1890 ի 4% բրիօրիթէ օսմ. պարտատուրքերն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ 1895 փետրուար 1/13 ի կտրոնը այդ թուականէն սկսեալ պիտի վճարուի իրենց՝ թուագրեալ պարբերներուն հետ, Օսմ. կայս. Պանքային, Պոլիս, Թարաքճըլար, թիւ 15, երկուշաբթի, չորեքշաբթի և հինգշաբթի օրերը կէս օրէն առաջ ժամը 10 էն մինչեւ 2.30 յետ միջօրէի։

Ջնչուած կտրոններուն և պարտաթուղթերուն փոխարէն ընկալագիր մը պիտի տրուի որ հրապարակ հանուէն տասն օր ետք ներկայացուելու է Օսմ. կայս. պանքային ի Ղալաթիա։ 1—8

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

1890ի 4% Օսմանիէ պարտաթուղթերն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ սոյն թուղթերուն 10րդ վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ Օսմ. կայս. Պանքան (պարտուց մասնաճիւղ), թիւ 15, Թարաքճըլար, Պոլիս, 1/13 փետրուար։

Ցիչեալ պարտաթղթոց թիւ 10 կտրոնները մարտ 1/13էն սկսեալ ներկայացուելու են թուագրեալ պարբերներուն հետ Օսմ. կայս. Պանքային, երկուշաբթի, չորեքշաբթի և հինգշաբթի օրերը կէսօրէն առաջ ժամը 10էն մինչեւ 2.30 յետ միջօրէի։

Ջնչուած թուղթերը ինչպէս նաև յետամնաց կտրոնները նոյն թուականէն սկսեալ ներկայացուելու են երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը նոյն ժամերուն։

Ներկայացուած կտրոններուն և թուղթերուն փոխարէն ընկալագիր մը պիտի տրուի իրենց որ հրապարակ հանուէն տասն օր ետք ներկայացուելու է Օսմ. կայս. Պանքան Ղալաթիա։ 1—8

ԱԺԱՆ ԿԱՐԱՊԵՏ

Պահէք զարու ձէլալ պէյ խանին դէմը եւ կամ ի Բերա, Գալաթիոյ դեսպանատան դիմացի Զիչէքճի Սապոնճաքիին քովի փողոցին մէջ կը վաճառուին ՖԱՊՐԻԿԱՅԻ գընով խիստ աժան ամէն տեսակ բրդեղէն եւ մետաքսեղէններ, որ Բարիզի, Լիոնի եւ Եւրոպոյ առաջնակարգ ֆապրիքներէն բերել տրուած են։ Անգամ մը այցելելը կը բաւէ։ 12

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Արեւելեան երկաթուղայոց պարտատէրերուն 150րդ վիճակահանութեան պարգեւները

21 Յունվ. 2 Փետր. 1895

Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.	Թ.	Ֆր.
947,206	300 000	209,448	1,250	162 832	1,000	1,043 171	1,000
1,548,779	25,000	273.743	»	226 145	»	1,043.174	»
676,844	10 000	363 662	»	303 330	»	1,207,548	»
1,095,586	»	563 216	»	376,135	»	1,252,463	»
29,052	2 000	676,842	»	447,764	»	1,440,737	»
1,226,404	»	1,122,007	»	487 025	»	1.463,817	»
1,508,775	»	1,203,432	»	556 203	»	1 463,820	»
1,601,301	»	1,794,312	»	563.219	»	1,646.392	»
1,646,393	»	1,796,146	»	631.581	»	1,651 279	»
1,712,659	»	1,895,837	»	617,162	»	1.751,186	»
83 300	1 250	69,036	1,000	657 146	»	1,796 150	»
188,198	»	75,635	»	938.389	»	1 898,022	»
		83,299	»	971,076			»

400 ֆրանք շահող թիւեր

20,221	162,834	353,356	556,202	699,067	1,032,577	1 252,461	1,442,465	1,732,341
2	5	7	4	8	8	2	1,451,736	2
3	171,801	8	5	9	9	4	7	3
4	2	9	559,426	70	80	5	8	4
5	3	60	7	740,161	1,043,172	1,261,441	9	5
20,586	4	361,811	8	2	3	2	40	1,760,696
7	5	2	9	3	5	3	1,463,816	7
8	188,196	3	30	4	1,045,786	4	8	8
9	7	4	563,217	5	7	5	9	9
90	9	5	8	758,741	8	1,271,976	1,508,771	700
23,246	200	363,661	20	2	9	7	2	1,761,187
7	205,181	3	618,091	3	90	8	3	8
8	2	4	2	4	1,095,587	9	4	9
9	3	5	3	5	8	80	1,512,471	90
50	4	369,876	4	823,256	9	1,275,516	2	1,772,961
26,211	5	7	5	7	90	7	3	2
2	209,071	8	630,276	8	1,102,756	8	4	3
3	2	9	7	9	7	9	5	4
4	3	80	8	60	8	20	1,548,776	5
5	4	376,137	9	845,281	9	1,277,186	7	1,784,366
29,051	5	8	80	2	60	7	8	7
3	209,446	9	634,582	3	1,105,276	8	80	8
4	7	40	3	4	7	9	1,564,431	9
5	9	394,356	4	5	8	90	2	70
42,341	50	7	5	859,471	9	1,293,446	3	1,794,311
2	218,711	8	644,301	2	80	7	4	3
3	2	9	2	3	1,122,006	8	5	4
4	3	60	3	4	8	9	1,585,341	5
5	4	411,116	4	5	9	50	2	1,796,147
43,796	5	7	5	868,586	10	1,311,691	3	8
7	226,141	8	647,161	7	1,129,026	2	4	9
8	2	9	3	8	7	3	5	1,813,616
9	3	20	4	9	8	4	1,587,866	7
800	4	447,761	5	90	9	5	7	8
47,131	238,286	2	657,147	869,181	30	1,321,556	8	9
2	7	3	8	2	1,173,176	7	9	20
3	8	5	9	3	7	8	70	1,848,156
4	9	460.711	50	4	8	9	1,596,011	7
5	90	2	661,426	5	9	60	2	8
61,696	238,836	3	7	902,121	80	1,358,116	3	9
7	7	4	8	2	1,203,431	7	4	60
8	8	5	9	3	3	8	5	1,868.901
9	9	478,886	30	4	4	9	1,601,302	2
700	40	7	667,516	5	5	20	3	3
69,087	258,246	8	7	938,386	1,203,546	1,392,136	4	4
8	7	9	8	7	7	7	5	5
9	8	70	9	8	8	8	1,646,391	1,882,071
90	9	482,996	20	90	9	9	4	2
75,631	50	7	673,336	947,207	50	40	5	3
2	273,741	8	7	8	1,207,546	1,404,051	1,661,276	4
3	2	9	8	9	7	2	7	5
4	4	483,000	9	10	9	3	8	1,895,836
83,296	5	487,021	40	957,951	50	4	80	8
7	303,326	2	676,841	2	1,226,401	5	1,712,656	9
8	7	3	3	3	2	1,424,091	7	40
95,686	8	4	5	4	3	2	8	1,898,021
7	9	524,576	689,821	5	5	3	60	3
8	318,006	7	2	968,236	1,229,491	4	1,723,636	4
9	7	8	3	7	2	5	7	5
90	8	9	4	8	3	1,440,736	8	1,941,021
145,941	9	80	5	9	4	8	9	2
2	10	543,481	696,221	40	5	9	40	3
3	326,771	2	2	971,077	1,241,691	40	1,727,656	4
4	2	3	3	8	2	1,442,461	7	5
5	3	4	4	9	3	2	8	
162,831	4	5	5	80	4	3	9	
3	5	556,201	699,066	1,032,576	5	4	60	

ՅԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴՈՐԾԸ

ՓԱՐԻԶ, 3 Փետր.—Մառէյլ Բանուպէի յուզարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ ահագին բազմութեան ներկայութեամբ։ Պատերազմական նախարար զօրավար Զուրլինէն ճառ մը արտասանեց՝ շնորհակալութիւն յայտնելով դեսպաններուն իրենց համակրական հաւատացեալ համար։ Նախարարն ըսաւ թէ Խրիմի մէջ թափուած արիւնէն բխեցաւ Ֆրանսան և Ռուսիան միացնող հաներաչխութիւնն աշխարհի խաղաղութեան համար։

—Հանրի Ռոշֆոր (Էնֆրանսիֆֆանի խմբագրապետ) եկաւ ահագին բազմութեան կողմէ չերմագինս ողջունուելով։ (Պուլանժէի դատէն ի վեր Ֆրանսայէն հեռացած էր և ի բացակայութեան դատապարտուած)։

ՁԻՆ ԵՒ ՀԱԼՈՒՆ

ՀԵՐՈՇԻՄԱ, 2. — Արտաքին գործոց նախարար Իթօ կոմս ծանուց Ձինացիներուն թէ իրենց վաւերագրերը թերի են, ուստի և չի կրնար իրենց հետ բանակցութեան մտնել և կը հրաւիրէ զիրենք որ ելլեն երթան։

ՇԱՆԿԱՅ.—Անգլիոյ, Ֆրանսայի և Ռուսիոյ դեսպանք ի Թոքիո և ի Բեքին հրահանգ ընդուներ են երկու կողմին յանձնարարելու որ համաձայնին։ Բայց չի կարծուիր որ Ճապոն հաւանի, որովհետեւ Ձին չատ գժկամակութիւն կը ցուցնէ իր բանագնացներուն արտօնութիւն տալու մասին։

ԶԷՅՇԻ.—Ուէյ-Հայ-Ուէյի արևմտեան բերդն ևս առնուեցաւ յունուար 30ին։ Ճապոնական թնդանօթակիր մը օդն հանեց վառօդին մթերանոցը։ Շատ մը մեռեալք արեւելեան նաւահանգստին ու քաղաքին մէջ։

ՍՈՒԷՅԻ ՋՐԱՆՑ

ԻՍՄԱՅԻԼԻԱ.— Յունվ. 21—31 Սուէյի ջրանցէն անցնող 86 շոգենաւերուն տասնօրեայ հասոյթն եղած է 1,910,000 ֆր։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

Յունվ. 23,4 Փետր. 1895

Անուանական Դրամագլուխ	Թղթոյ Անուանական Դիները		Տոկոս %	Անուանք Արժեթղթոյ	Թուականը	Ընթացիկ Դիներ Գոցուեցաւ երէկ երեկոյ	Բացուեցաւ այս առաւօտ
Ա. Ո. 7,183,872	100		1	Քոնսոլիտ Մէջի A	1331	— —	65 20
» 10,241,043	100		1	» » B		— —	44 30
» 30,382,311	100		1	» » C		— —	31 20
» 43,963,396	100		1	» » D		29 08	29 12
Ֆր. 798,000,000	400		—	Բուլղարիի երկաթուղի	1870	127 —	127 25
Ա. Ո. 4,545,000	100		4	Օսմանիէ	1890	— —	100 —
Ֆր. 135,631,180	500		4	Բրիորիթէ	1890	— —	— —
Օ. Ո. 6,499,938	Ֆր. 500		5	Մարսայլիոյ Պարտատուղիք	1886	— —	— —
	դրամագլուխ	Կոպէկ					
Ա. Ո. 10,000,000	20	10		Պանք Օթոման	1863	— —	— —
Օ. Ո. 550,000	22	11		Քրէտիթ ժէնէրալ Օթոման	1869	— —	10 36
Ա. Ո. 600,000	10	6		Պանք տը Քոնսթանտինոպլ	1872	— —	4 26
» 600,000	10	5		Սօս. Օթ. տը Շանժ է տը Վալ.	1872	— —	6 02 1/2
Ֆր. 14,000,000	140	140		Բաժնեթղթ. Լաւրիումի Հանրին	1878	— —	94 —
» 45,000,000	500	300		Անատոլուի (Բաժնեթուղթ	1889	— —	600 —
» 80,000,000	500	500	5	երկաթուղիր (Պարտատղթ.		— —	477 20
Օ. Ո. 200,000	20	8		Թրամուէյ (Բաժնեթղթ	1882	— —	9 55
Ֆր. 709,506	500	500	5	(Պարտատղթ		— —	501 —
Ֆր. 100,000,000	500	200		Օսմ. Ռէժի	1833	— —	21 18
Ա. Ո. 110,000	1.40	1.40	6	Օսմ. Սիկարէթ	1892	— —	2 21
Օ. Ո. 440,000	11	5 1/2		Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1893	— —	8 27 1/2
Ֆր. 20,000,000	500	500		Զրի Ընկերութիւն, Տէրրոս	1832	— —	412 —

ԹԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) Դի. ՎՐԱՑ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատ.	2	30
1 ամսուան համար	6	—
1 օրուան համար	—	95
Ռիլլոր	—	—
Կանիկի (Հէկվալսիզ)	—	35
ԸՆԹԱՑԻ ՓՈՒՆԱՑԱՐԴՈՅ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	111	1/8
Փարիզ » Ֆր.	22	72 1/4
Վիեննա 8 օրուան Ֆիորը.	11	12 1/2
Պերլին չէք Մարք.	18	—

ԹԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ ՎՐԱՑ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	3	—
1 ամսուան համար »	5	75
ԸՆԹԱՑԻՐ ԴՐԱՄՈՅ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	25
20 Ֆրանկնոց	88	08
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քրիմից	51	15
Բուսպ Ոգիաղրամ	8	38
Մէջիտիյէ	108	25
Մանր արծաթ	103	—
Մէթալիք	97	—
Տոկոս Դալաթիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 2 Փետր.		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիկ. Ֆր.	— —	—
» » C » »	29	17
D (Բացուած »	26	50
D (Գոցուած »	26	55
Բուլղարի Երկաթուղի »	127	75
Բրիորիթէ »	186	25
Մարսային Պարտատուղիք »	— —	—
Սմանիյէ »	165	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	181	25
Պանք Օթոման (անուանկն.) »	680	62
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	103	10
» » 3 1/2% »	108	10
» Իտալական »	87	35
Քրէտի Լիոնէ »	818	75
Քրէտի Ֆոնսիէ »	900	—
Քոնդուան տ'Էսքոմպ »	575	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	3140	—
Եգիպտական Միացեալ »	526	25
Զէր Լոնտոնի վրայ »	25	185
ԼՈՆԴՈՆ. 2 Փետր.		
Բուլղարի Երկաթուղի Ֆիորին	— —	—
Օսմ. Ռէժի »	— —	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես	— —	—
» Փարիզի »	— —	—

ԼՈՆԴՈՆ 2 Փետր.		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	65	50
» » B »	44	75
» » C »	29	—
D (Բացուած »	26	18
D (Գոցուած »	26	25
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երշիւրեալ.	99	25
» » 1894 3 1/2% (եզպ. Հրկ.ով	104	—
Պանք Օթոման (Ճնարեալ) »	17	—
Այրտնի Երկաթուղի »	12	50
Միացեալ Եգիպտական »	104	62
Առանձնաշնորհեալ » »	— —	—
Անգլ. Քոնսոլիտ »	103	87
Ռանթ Հելլենական 5% »	29	75
» » 4% »	32	—
Պուլկար. Փոխառ. 6% »	88	50
» » Նոր 6% »	— —	—
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	336
ՊԵՐԼԻՆ. 2 Փետր.		
Օսմ. Փոխառութիւն 1833ի Մարք	99	80
Բուլղարի Երկաթուղի »	111	70
Անատոլուի Երկթղ. 1/4 Պրնղթ. »	93	60
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	335
» Փարիզի » 2 ամիս	80	95
Մակեդոնիոյ Երկաթուղի	62	60

ՓԱՐԻԶ, ՓՈՔՐ ՍԱԿԱՐԱՆ 2 Փետր.		
Օսմանեան Քոնսոլ իտէ D. Մէջի	26	67
» Երկաթուղի	— —	—
» Ռէժի	— —	—
Մարսային Պարտատուղիք	— —	—

ՓԱՐԻԶ, ՓՈՔՐ ՍԱԿԱՐԱՆ 2 Փետր.		
Բրիորիթէ	487	50
Պանք Օթոման	683	75
Եգիպտական Միացեալ	— —	—
Ֆրանսական Ռանդ 3%	103	10

ՄՈՒԱԼԼԻՄԻ ՍԸՊԵՆՆ, խիստ դիւրին մէջ-Յոտ Օսմ. զնազ. ե զրաւիրժու Յեանն, ընտիր հեղինակութիւն Մ. Տէրտէեան էֆ., տեսարը 20 փարայ։ կը Ծանանի ամեն գրավաճառաց քով։ 1—7 2—3

THE LANCASHIRE INSURANCE COMPANY

ՍԱՆՏՂԼԷՐ ՍՆԳԼԻՍ.
1852ին հիմնուած
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 3,000,000 անգլ. ոսկի
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 1,540,000 » »
Ապահովագրութիւնք ընդդէմ հրդեհի ամեն տեսակ կալուածներու վրայ, թէ քարաշէն և թէ փայտաշէն, կահերու և ապրանքներու վրայ։
Ընդհ. գործակալք ՊՕՆՏ

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՂԱՐՏԱԿԻ
1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ
Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ,
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ

ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
20 ՍԷՊԷՐ 1310
ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ
ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՕՑ, ՂԱԼԱԹԻԱ

28

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳ. ՈՍԿԻ 1,000,000 — **«ՖԻՆԻՔՍ»** — Հիմնեալ է Լոնտրն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրերն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի զոհսուց համար։

53

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Պանք Օթօմանի վարի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1։

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Առաքիրը շահանէ իշուն միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվզրի միւնագասայա գօնուլան 100,000 գրեէէն 120,000 գրեէյէ գատար չէքէրին իթասրնա թալիպ օլան վէ չէրաիթինի անյամագ խթէէնէրին մագամը Սէրասքէրի լէվգիմաթը տայիրէսինէ կէլմէէրի իլան օլունուր։ Նօ. 12 3—3

Ֆապրիգայր հիմայունդար իշուն 28,000 գրեէյի ճէտիտ քիրլի գրբգմ կէօմիէք Օտէսա եաբագրոը միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվզրի միւնագասայա գօնուլմուշ վէ քեանունը սանիրնին 23իւնճի բազար իրթէսի կիւնինէ տէկին պէհէր կիւն միւնագասայը իհրա օլունարագ մէզգիւր կիւնտէ գարարը գաթիրնին իհրաբը վէ իրթէսի սալը կիւնիւ տարի 100տէ 5 թէնգիլաթ օլունճաղը մուգարրէր պուլունմուշ օլտուգունտան իթայա թալիպ օլանլարրն մագամը ալի Սէրասքէրի լէվգիմաթը ումմումի տայիրէսինէ կէլմէէրի իլան օլունուր։ Նօ. 13 3—3

Մի թէգարիպը էյհուլլ չէհրը Բամազանը չէրիֆինտէ ասարիրը շահանէ իֆթարիէսի իշուն միւպայեա օլունանագ օլան վիրնէ վէ էրիկ, վէ այվա, վէ չէկիրտէկի չրգմը գօրուք վէ գըզըմբը բէչէլերիիլէ բէյնիրին իթասրնա թալիպ օլանլարրն մագամը Սէրասքէրի լէվգիմաթը ումմումի տայիրէսինէ կէլմէէրի իլան օլունուր։
Նօ. 14 3—3

ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ ԾԱՏԿԱՆԻՆ,
Ֆրանսական ճշմարիտ եւ զուտ բօշիաք Ֆօրտօ ճանանգին Ռէիւնեօն Վիլնիքոյ եւ ժօնգաք թրանսոցներու անանուն ընկերութեանց,

ԺՕՆԶԱՔ	ՊՈՐՏՕ
Հիմնեալ է 1871	Հիմնեալ է 1848

Այս թանիքները որոնք ուղղակի ֆրանսայէն կուգան, Բարիզ քաղաքին քիմեագիտական Աշխատանոցի պետ Պ. Շ. ԺԻՐԱՐԻ կողմանէ վերլուծուած են։

Իւրաքանչիւր չիշ կը նրէ մի էթիքէթ որոյ վրայ կը գտնուի իւրաքանչիւր տեսակին լուծման վկայական որ վաւերացեալ է Ֆրանսական կառավարութեան եւ Բարիզու Օսմանեան ընդհանուր Հիւպատոսին պաշտօնական նիշերովն։

Այս ըմպելեաց արտադրութեան վայրն եւ ճշմարտապէս զուտ ըլլալն այսպէս բացատրելէն երաշխաւորեալ լինելով, պէտք չի մնար ուրիշ գովեստներ չտալիկ, ուստի կը բաւականանք հասարակութեան ծանուցանել միայն այս ընտիր ըմպելեաց յատկանիշերը եւ Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին որ է մեր ընդհանուր գործակատար Պրբ. Բ. ՀՈՂԱՍ եւ Ընկերութեան մնեներնոյը, Պոլիս Վիթալ խան թիւ 3։

Վերոյիշեալ ընկերութեանց տնօրէն եւ վարիչ
Մուրլ Ա՞ՐԷՐ

12 շիշ պարունակող իւրաքանչիւր սրնտուկ կը վաճառուի ըստ տեսակին 30. 42. 48. 60. 72. 84 եւ 90 Ֆրանքի։

Վ. ԳԱՍԱՐԵԱՆ ՀՕՖԵՏԻի դէպօրէից մթերանոցը, Պոլիս, Պանչէ բարու։

Կը ծախուի նաեւ. բարիս ուրիշ գլխաւոր դեպօրէից եւ նպարեղինաց վաճառատուներները։

Շիշով վաճառում եւս փոքր ինչ տարբեր գնով։

Արտօնատէր Ս. ՏԱՐԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

Տ. Գ. Ա. ԽԻ. ՁԱՏՈՒԲԵԱՆ, ԵՒ ՈՐԴԻ

Հաստատեալ 1852 — ԿԼՈ-ԱՍ ԵՐԿԱՆԵԱՆ — Հաստատեալ 1852
ՊԱՀՉԷ-ԳԱՖԻՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտ առանց քաշուելու լինարի արհեստական ատամներ շինելու՝ ոսկի անգամանդ ոսկեանոսի ցաւած ակռաներէր, ոսկի, աղամանդ և մանուրով լցնելու, ինչպէս նաեւ կը դարմանեն բերանի և ակռայի ամէն կերպ ախտերն և կը բաշխեն ատամոց ցաւ դադարեցուցիչ։

(Բացի կիրակիէ) ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։

38

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ — Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

MARQUE DEPOSÉE

Մասնագէտ կը գտնուին Օսմանեան Անդր Գլխաւոր Աղտոտ ի մէջ

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովն, թէյի ճաշակն եւս նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն հրվարատեւ և ճօխ փորձառութեամբ կնատայուի։

Մեր տունն, որ արդէն հարիւրամեայ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբք, այս տարի եւս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմագան և իրաւ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Զինաստանի, Ճավայի, Սէյլոնի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ և արդէն հասած են մեզ։ Եւ հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերընտիր հոտաւէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ ածանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ միշտին անկարելի կրնանն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ եւս գոհացում տրուելու համար ընդարձակած ենք մեր մթերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՛ անտուկներու և թէ՛ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուած վստահութիւնն կը բաշխիրէ մեզ առաւել եւս յարիր մեր ոգեղունքին, որ է ՀՈՂՈՎՄԱՐԵՒՆ ԸՆԵԼ։

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին եւս, անոնց բաղում կիզիներն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց գէմ գրուչանալու համար կը ինդրենք որ միտ փնտռէք Մեր ՑԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ, Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ Ծէյոյ պէյ խան Թիւ 10, Պահչէ-Գաքու։

19

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՊԼԻՆՃ
ԱՍԻԻԱՆՍ ՔՈՌԲՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան — Անգլ. ոսկի 4,000,000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է — 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամէն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՉԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել Ընդհանուր գործակալ Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ. Պահչէ Գաքու, Մէյտանճըք սոքաք, Ուիթալ խան։

1/29 առ.
726

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏԻ ՕՐՀԱԲԷԿ)
ՄՈՐԻՒ ՁԿԷՆ ԴՈՒՏ ԻՒՂ.
Իրական որ շատ է տարած
Գաբրոտաթալ մեռնող ՍԿՕՏԻ և ՍՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է
Մարդու ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններն զուտ, թրթռուցիչներու յատկութիւններն ալ ունի
Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյսերը
Կը բուժէ հաղը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճղաղծութիւնը

Ախորժելիութիւնն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դեղատամբ է, և ամենէն փոփուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղատներու և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒԻԲԵԼ

Երեք աստղով չիրը 30 դրուշ, — երեք աստղով 1/2 չիրը 15 դրուշ։ Երկու աստղ. չիրը 18 դրուշ։ Մէկ աստղով չիրը 12։ Մասրենիա և պէլ օղի չիրը 12 դրուշ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Կ. 3/4 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 1ին յետ միջօրէի։
Գ. 24/5 Պէյրութի ուղղակի սուրհանդակ ժամ 5ին յետ միջօրէի, Գիրէսոնի ճամբու
Գ. 25/6 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւեան ժամ 10ին։
Գ. 25/6 Սուրհանդակ դէպի Փոր-Ասխոյ նաւահանգիստները մինչեւ Գաֆֆա, առաւօտեան ժամ 11ին։
Ե. 26/7 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Ու. 27/8 Ադեբանորիոյ Սորհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Գաֆֆա։ Նաւը դարձեալ մի ժամը 4ին։
Ազգ. — Յունվ. 21/5, երեքշաբթի օրը Ղ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մինչեւ ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիպոլի, Գէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող գաղ. նաւին

605

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու
1894 Հոկտեմբեր 20 (Հ. Տ.) հինգշաբթիէն սկսեալ
ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆ		ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ. 24 Խառն Առտու	Թ. 4 Ճամբ. Առտու	Թ. 6 Ճամբ. Առտու	Թ. 26 Խառն. Իրկ.	Թ. 8 Ճամբ. Իրկ.	Թ. 10 Ճամբ. Իրկ.
		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Քարաքէօյ Կամուրջ	մինմ.	1 45	3 47	5 25	8 20	10 30	11 30
Հայտար Փաշա	ժամմ.	2 10	4 12	5 50	8 45	10 55	11 55
	մինմ.	2 28	4 22	6 —	8 57	11 5	12 5
Գիզել-Թօփրաք		— —	4 30	6 8	9 7	11 13	12 13
Ֆէնէր-Եօլու	»	2 37	4 34	6 12	9 11	11 17	12 17
Կէօզ-Թէփէ	»	— —	4 39	6 17	9 17	11 22	12 22
Էրէնքէօյ	»	2 47	4 45	6 23	9 23	11 28	12 28
Պօսթանճը	»	2 56	4 52	6 31	9 33	11 35	12 35
Մալթէփէ	»	3 7	5 3	6 41	9 45	11 45	12 45
Գարթալ	»	3 23	5 14	6 52	10 1	11 56	12 56
Բէյնտիք	ժամմ.	3 34	5 22	7 —	10 11	12 4	1 4
	մինմ.	3 40			10 21		
					10 46		
Թուզլա	»	4 3			11 10		
Կէյպզէ	»	4 26			11 37		
Տիլ-Իսքէլէսի	»	— —			11 47		
Թավշանճիլ	»	4 58			12 6		
Հէրէքէ	»	5 13			12 30		
Եարբիճա	»	—			12 44		
Թիւթիւն-Զիֆլիք	»	5 45			12 57		
Տէրինճէ	»	5 54			1 13		
Իզմիտ	ժամմ.	6 9			— —		
	մինմ.	6 24					
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»	6 59					
Սաքանճա	»	7 24					
Ատա-Բազար	»	7 47					
Կէյվէ	»	8 31					
Աք-Հիսար	»	8 52					
Մէքէճէ	»	9 22					
Լէֆքէ	»	9 47					
Վէզիր-Հան	»	10 22					
Պիլէճիք	ժամմ.	11 6					
	մինմ.	11 16					
Քարաքէօյ	»	12 28					
Պօղիւք	»	12 56					
Ին-Էօնիւ	»	1 34					
Զուբուր-Հիսար	»	2 2					
Էսկի-Շէհիր	ժամմ.	2 40					
		իրկն					

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆ		ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ. 1 Ճամբ. Առտու	Թ. 3 Ճամբ. Առտու	Թ. 21 Խառն Առտու	Թ. 5 Ճամբ. Իրկն.	Թ. 7 Ճամբ. Իրկն.	Թ. 23 Ճամբ. Իրկն.
		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Էսկի-Շէհիր	մինմ.						11 45
Զուբուր-Հիսար	»						12 22
Ին-Էօնիւ	»						12 56
Պօղիւք	»						1 29
Քարաքէօյ	»						2 2
Պիլէճիք	ժամն.						2 52
	մինմ.						3 2
Վէզիր-Հան	»						3 35
Լէֆքէ	»						4 9
Մէքէճէ	»						4 39
Աք-Հիսար	»						5 4
Կէյվէ	»						5 28
Ատա-Բազար	»						6 17
Սաքանճա	»						6 33
Պէօյիւք-Տէրպէնտ	»						7 —
Իզմիտ	ժամն.				—		7 32
	մինմ.			1	30		7 47
Տէրինճէ	»			1	48		8 2
Թիւթիւն-Զիֆլիք	»			1	59		8 11
Եարբիճա	»			2	13		— —
Հէրէքէ	»			2	42		8 47
Թաֆչանճիլ	»			2	55		8 57
Տիլ-Իսկէլէսի	»			3	6		— —
Կէյպզէ	»			3	38		9 32
Թուզլա	»			4	2		9 56
		— —	— —	4	25	— —	10 20
Բէյնտիք	ժամն.						
	մինմ.	1 49	3 14	4	35	6 — 9 —	10 28
Գարթալ	»	1 58	3 24	4	49	6 10 9 10	10 43
Մալթէփէ	»	2 9	3 36	5	6	6 21 9 21	11 2
Պոսթանճը	»	2 19	3 46	5	20	6 32 9 32	11 15
Էրէնքէօյ	»	2 28	3 57	5	32	6 41 9 41	11 30
Կէօզթէփէ	»	2 32	4 1	5	36	6 45 9 45	— —
Ֆէնէր-Եօլու	»	2 38	4 6	5	42	6 50 9 50	11 41
Գիզել-Թօփրաք	»	2 42	4 10	3	46	6 54 9 54	— —
Հայտար-Փաշա	ժամն.	2 48	4 16	5	54	7 — 10 —	11 50
	մինմ.	2 55	4 23	6	6	7 8 10 8	12 5
Քարաքէօյ Կամուրջ	ժամն.	3 20	4 48	6	31	7 33 10 33	12 30
							իրկն.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառ. Թ. 122 Խառն Առտու
		Ժ. Վ.
Էսկի-Շէհիր	մեկ.	1 —
Ագ-Պունար	»	1 49
Այրիւ-Էէօյ	»	2 35
Պէյլիկ-ալթը	»	3 23
Սարը-քէօյ	»	4 38
Պիչէր	»	5 35
Սարբար	»	6 20
Պէյլիք-քէօրրիւ	»	7 —
Բօյատը	»	7 55
Մալբէօյ	»	9 17
Սընճան-քէօյ	»	10 19
Էնկիւրիւ	ժամ.	11 12
		իրկն.

ԴԱՐՁ ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառ. Թ. 121 Խառն Առտու
		Ժ. Վ.
Էնկիւրիւ	մեկ.	2 10
Սընճան-քէօյ	»	3 6
Մալիւ-քէօյ	»	4 20
Բօյատը	»	5 59
Պէյլիք-քէօրրիւ	»	6 51
Սարբար	»	7 23
Պիչէր	»	8 8
Սարը-քէօյ	»	9 13
Պէյլիք-ալթը	»	10 20
Այրիւ-քէօյ	»	11 16
Ագ-Պունար	»	11 54
Էսկի-Շէհիր	ժամ.	12 41
		իրկն.

ՔՈՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ
Ամէ՝ Ամիս Երեւ՝ Ամէ՝ կը քանի Լիվերբուլ և Ամերիկէն գալ։

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Դալմատիա	4845
Եղրոպիա	7718	Գոթնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուլանիա	7268	Մարատոն	2403
Բալտիկա	5587	Ազիաս	2393
Մէդիտերանիա	5517	Մարակոստ	2166
Կալիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիրիա	4557	Բալթիրա	2144
Ալբիոն	2143	Թրինիտատ	1899
Բէտար	1876	Մարսոգզօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas G. Joly
Ալիքսանդրիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա

932